

age^M

Život je nádherný v každém věku 1/2017

Mírový běh: S pochodní od srdce k srdci

14 Jana Kirschner:
**Už nejsem sama
samučičká**

18 Krása za humny
aneb Z konce světa
zase domů

26 Omezení máme
jen ve svých hlavách

age®

Hana Víchová: Jistota
(2016; malba na hedvábí)

Život je nádherný v každém věku

Z obsahu

6	Epištoly: Cestou necestou	25	Zamyšlení: Chvála setkávání
8	Rozhovor: S pochodní od srdce k srdci	26	Rozhovor: Omezení máme jen ve svých hlavách
14	Jana Kirschner: Ze Slovenska do Česka a zase zpátky aneb Už nejsem sama samučička	30	Srdcaři: Galimatyáš neznamená jen zmatek. Alespoň ne v Šumperku
18	Inspirace: Krása za humny aneb Z konce světa zase domů	35	Soutěž: Srdce s láskou darované 2016/2017
20	Eva Stanovská: Fotografování jsem se začala opravdu věnovat až po padesátce	42	Partnerství: Dřevěné výřezy frčí
22	Cesta za snem: Ze sestřičky šperkařkou		

Distribuuje zdarma také na všechny základní a vybrané mateřské školy v ČR. Náklad 8200 výtisků.

Vydavatel:

ANTECOM s.r.o., Blatenská 2166/7, 148 00 Praha 4
IČ: 2836 2926, produkce@antecom.cz, www.antecom.cz
Tel./fax: +420 272 935 558

Redakční servis: +420 602 313 176

Šéfredaktorka: PhDr. Jana Jenšíková, jednatelka společnosti ANTECOM, vydavatelství časopisů TRADE NEWS, AGE a TECH EDU
Redakce: Mgr. Miloslav Jenšík, PhDr. Věra Vortelová, Štěpánka Kotrbová, Mgr. Luboš Y. Koláček, Ing. Vlasta Piskačová, Tomáš Kiss, Ing. Mgr. Daniel Libertin, PhDr. Jiří Frey, PhDr. Jozef Gáfrik, CSc.

Grafická úprava: Kateřina Jelínková

Produkce: Mgr. Marek Jenšík

Datum vydání: 1. 2. 2017

Vydáno v Praze jako dvouměsíčník. MK ČR E 20841 / ISSN 1805-5524

Partner:

OPTYS, spol. s r. o.

U Sušárny 301, 747 56 Dolní Životice

Tel.: +420 553 777 392, e-mail: skola@optys.cz

Tisk a distribuce: OPTYS, spol. s r. o.

Náklad: 8200 kusů

Foto na titulní straně: Ondřej Veselý – Mírový běh

Za obsah inzerce zodpovídá inzerent. Žádné části textu nebo fotografií nesmí být používány, kopírovány nebo jinak šířeny v jakémkoliv formě či jakýmkoliv způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

*Děkujeme všem soutěžícím, kteří nám poslali své práce
do třetího ročníku soutěže Srdce s láskou darované.*

*Už na 18 tisíc
soutěžících a 880
soutěžních prací!*

Až do konce března máte na webových stránkách www.srdceslaskou.cz možnost dát svůj hlas příspěvkům, které se vám nejvíc líbí. Hlasování probíhá nezávisle na hodnocení poroty.

www.srdceslaskou.cz

0 rovnosti

Tak jsem původně chtěla psát úplně jiný úvodník, když si tuhle v úterý ráno pustím Český rozhlas Plus a nevěřím vlastním uším. V éteru se diskutovalo o básničce v čítankách žáčků prvního stupně:

Jiří Žáček: Maminka

*K čemu jsou holky na světě?...
Aby z nich byly maminky.*

Aby se pěkně usmály

na toho, kdo je malinký.

*Aby nás měl kdo pohladit
a vyprávět nám pohádku.*

*Proto jsou tady maminky,
aby náš svět byl v pořádku.*

Z rádia jsem se dozvěděla, že podle genderového pohledu je tato Žáčková báseň závadná, jelikož u dětí buduje genderové stereotypy. Možná, že by mohla v čítankách i zůstat, pokud by však pedagogové dětem zároveň vysvětlili, že ženy dnes umí i jiné věci, například chodí do práce, vydělávají peníze, řídí auto a tak podobně. Ale prý toho na všech školách nejsou schopni. A tak by bylo prý lepší podobné věci do čítanek vůbec nedávat, aby děti nezískaly zkreslený pohled na rodinu a svět.

Nebyla jsem sama, kdo v ten den poslouchal Český rozhlas, a tak se v mém okolí na toto téma rozproudila živá diskuze. Například jedna básnířka k tomu napsala:

„Když jsme u té rovnosti všech se všemi, co potom jiná diskriminační Žáčková báseň:

*Tvář, ta musí snášet
mráz, déšť, jinovatku.
Zato ty si sedíš v teple,
zadku!*

Nemohli bychom v tom rozeznat štvavou kampaň proti všem, kdo mají sedavé zaměstnání? Zakázat! Zakázat všechny nerovnosti. A země bude placatá! A všechny myšlenky budou ploché! A všechny hrudníky maminek taky! A je to!“

Rozumím tomu, že není spravedlivé, když učitelé mají vyšší platy než učitelky, aby je vedení na svých školách udrželo. A to se samozřejmě netýká jen školství. Ale přiznám se, že fanatickým stoupencům genderu v naší společnosti nerozumím. Každopádně prohlašuji, že v AGE nebudeme hledat problémy tam, kde nejsou. Budeme psát o maminkách i tatíncích, stejně jako o celé rodině. A své mamince děkuji za pohlazení, úsměv i pohádku, protože tak byl svět v pořádku. Co myslíte, bude i dál?

Jana Jenšíková, šéfredaktorka

P. S. Přidávám ještě jednu o mamince. Je od nositele Nobelovy ceny za literaturu Jaroslava Seiferta. Obávám se, že v budoucnu se do čítanek už taky nedostane.

Jaroslav Seifert: První dopis mamince

*Už vím, dám dopis na zrcadlo
či do košíčku na šití,
však žel dosud mě nenapadlo
co psát, jak dopis začítí.*

*Maminko moje milovaná,
a v zubech konec násadky,
přemýšlím; stránka nenapsaná
čeká a čeká na řádky.*

*Přeji Ti dnes v den Tvého svátku
– ve slově Tvého velké T –
no vida, už mám druhou řádku
a pokračuji ve větě:*

*šťěstí – po t se píše ě –
a zdraví – a pak selhává
už nadobro má fantazie,
tak přízemní a kulhavá.*

*A trhám papír, muchlaje ho
– maminka stojí nad válem
a chystá něco voňavého –
tu v odhodlání zoufalém*

*přibíhám k ní, tiskne mě k sobě,
očima mlčky ptá se mě.
Pak zamoučené ruce obě
zvedly mě rychle se země.*

Foto: Marek Jenšík

EPIŠTOLY

Cestou necestou

„Je-li člověk již stár a blíží se rychlostí mezinárodního expresu tomu zatrolenému věku, jemuž z jakýchsi podivných příčin říká se požehnaný, rád se ohlédně po všelijakých těch cestách necestách, po kterých šel.“ Tak začíná autorský úvod Karla Horkého ke knize jeho fejetonů, obrázků a črt, podle níž je nadepsán i můj dnešní návrat proti proudu času.

Hledáním a objevováním neobyčejného v obyčejném jsou Horkého texty příbuzné Čapkovým Obrázkům z domova. Že jejich jazyk i styl sdělení je jiný? Prostší, archaičtější? Nesporně o víc, než by odpovídalo pouhým jedenácti letům, o které Horký přišel z těch dvou na svět dříve? To vskutku je. Karel Čapek byl jedinečný, neopakovatelný svým talentem, hloubkou a rozletem myšlenek i neokázalou statečností demokrata a vlastence. Jenom proto však přece nemusíme zapomínat na jeho skromnější souputníky.

Člověk, který vykročil do devátého decennia svého života, má věru už nejvyšší čas k ohlédnutí, o kterém hovoří úvodní věta této stránky. Já jsem onu hranici svých cest necest překročil vloni.

Patřím ke generaci, jež toho vinou pohnuté historie této země po světě moc nenaběhala. Navíc k té její části, která svého času na občasně zkusmé žádosti o udělení výjezdní doložky do zemí na druhé straně železné opony dostávala stereotypní odpovědi v podobě div ne cyklostylovaného sdělení, že zamýšlená cesta „není v souladu se státními zájmy“ nebo tak nějak. Takže jsem do míst svých nejtajnějších snů cestoval většinou jen prstem po mapě. Tak tomu má generace říkávala ve školních škamnách a později nám to víceméně už nějak zůstalo.

Nestěžuju si, mnozí mí vrstevníci dopadli mnohem hůř. Jen je mi drobet líto, že zběsile prchající čas byl k nám a našim šancím poznat svět tak lakomý.

Už to nedohoním. Upřímně: léta, kdy jsem byl vždy připraven vyrazit kdykoli kamkoli, jsou ta tam. Jednou mě berou záda, podruhé kolena, potřetí třeba rameno operované před víc než půl stoletím po bouračce. Občas mě rozbolí celý člověk... Kam bych se s tím pouštěl? Celý život jsem si pohrával třeba s představou, že si jednou udělám výlet do San Franciska. Proč právě tam? To by bylo na dlouhé povídání. Nicméně díky několika hollywoodským automobilovým honičkám, počítačovým hrám, které hraju občas se svým vnukem, a často otevíranému internetovému atlasu Google Earth bych dnes v tom městě na západním břehu Ameriky a zároveň na východním břehu největšího světového oceánu v hrubých rysech všude trefil. Jenže co je mi to platné, když západ slunce nad Zlatou branou už na vlastní oči ze Sunsetu nikdy neuvidím? Kde jsem ještě nebyl, tam se asi už nepodívám. Ostatně nejde pouze o Frisco a jenom o mne. Kdo z nás nemá svou komnatu nesplněných plánů a přání?

No a co? Že bych kvůli tomu měl brečet nebo že bych se neměl kam vracet, ať už doslova nebo jen ve vzpomínkách – to tedy ani náhodou!

Tak stále častěji, ale většinou už jen napříč časem, cestuju tam, kde mi kdysi bylo tu dobře, tu zle. Kde jsem se potkával tu s báječnými lidmi (někdy snad přímo anděly), tu zase se sviněmi k pohledání. Snažím se zmapovat své postavení na té předlouhé a přepestře ose od lidskosti k nelidskosti a naopak. Anděl nejsem, to vím

Kdo z nás nemá
svou komnatu
nesplněných
plánů a přání?

odedávna, ale na druhé straně nemám proč se bát posledního soudu.

Rád se vracím i v prostoru. Nejčastěji na pražský Smíchov, kam mne vítr zavál v mých šesti letech. Tam jsem začal chodit do školy, poprvé poznal, co je to kamarádství, tam jsem zažil nálet na Prahu, po kterém hned za řekou hořely Emauzy, Květnové povstání. Únor v osmačtyřicátém ne, to jsem zrovna byl s primou Vančurova gymnázia na horách v Železné Rudě.

Až na svah, na kterém nám lyže zatím víc překážely, doléhalo burácení městského rozhlasu, který posílal dál přímý přenos ze Staroměstského náměstí. Nám táhlo na dvanáctý a naše první kristiánky nás vzrušovaly daleko víc než Gottwald z tlampače...

Na Smíchově jsem strávil jen půl tuctu let, ale jak jen mohu, už jsem tam. Courám po dějištích dávných klukovských příběhů, ale běda, často je už nenacházím. Víím, že nelze dvakrát vstoupit do té samé řeky, dá se však přece vracet na její břeh. Já se tam vracím k smrti rád. Někdy je mi z toho trochu smutno, ale vždycky jsem naměkko.

Neříkejte, že to nemáte taky tak – když vás ať už cílevědomě usměrněný nahromaděný stesk, ať už čirá náhoda přivede třeba na některé z míst vašich dětských her a malin nezralých, že se vám stejně jako mně pokaždé bláznivě nerozbuší srdce?

Na pražské filozofické fakultě jsem kdysi dávno strávil pět let svého místy dost kotrmelcového mládí. A doba nedoba, byly to pěkné časy. Jenže teprve když mne nedávno do těch končin znovu přivedla věčná, ale sentimentálně umístěná schůzka s několika kolegyněmi a kolegy ze studií, jako kdyby mi spadla na hlavu pavlač. Najednou mi docvaklo, že jsem tam vlastně nevkročil už více než půl století, a co hůře: že jsem se navíc po celou tu dobu nepotkal s nikým z nich. A to jsme si mysleli, jaká jsme parta! Cestou domů jsem se v duchu ptal sám sebe, co mi, co nám všem vlastně bránilo tu a tam alespoň na chvíli omládnout dotekem té naší živné půdy a setkáním s jinými dnes už začínajícími senilkami a seniláky ročníku třicet šest, kterým tam kdysi společně bylo moře po kolena? Jak je vůbec možné, zatraceně a k čertu, že mi to po celý ten dlouhý čas nechybělo?

Ano, jistě, ovšemže: to je dobou, máme čím dál tím méně času! Přesněji řečeno si to pořád

pryč namlouváme. Čas letí jako spřežení, nad kterým práská bič, zpíval Jiří Suchý. Letí, o to se hádat nebudu. Ale samým strachem, abychom jej neutráceli, se jím občas zapomínáme s těmi druhými vzájemně obdarovávat.

To jsme celí my. Ulpíváme na prkotinách, a ne a ne si vzpomenout, kde jsme si zakopali poklad. Bacha na to – jednou už bychom jej nemuseli najít...

Píšeme si esemesky a maily, ale měli bychom se víc potkávat. Někteří z nás si posílají smajlíky (na to si tedy nepotrpím), ale nebylo by lepší se na sebe daleko častěji smát? Jenomže ta věčná bída o čas, že ano? Už tak přece nic nestíháme. A potom se třeba přistihneme, že civíme na nějaký praštěný televizní pořad...

Text: Miloslav Jenšík

Foto: Shutterstock

Ulpíváme na prkotinách, a ne a ne si vzpomenout, kde jsme si zakopali poklad.

Možná
nemohu
zastavit válku
v cizí zemi, ale
mohu ovlivnit
svět kolem
sebe.

S pochodní od srdce k srdci

Můžete s ní běžet nebo ji jen tak držet v ruce a vyslovit přání, jako to dělám nyní v naší redakci. Přidávám se tak k milionům lidí na celém světě, které měly tuto hořící pochodeň v rukou přede mnou od vzniku Mírového běhu v roce 1987. Každý do ní dává symbolicky ze sebe to nejlepší, ta energie se násobí, cítíte ji. Jak se člověk stane kapitánem evropského týmu a koordinátorem této akce u nás? Na to se ptáme Ondřeje Veselého.

Ondřeji, jak se stane z učitele nadšený koordinátor Mírového běhu?

Poprvé jsem se účastnil Mírového běhu v Česku v roce 1995. Za studií na Karlově univerzitě v roce 1998 se mi naskytla příležitost odcestovat do Ameriky, abych se zdokonalil v angličtině. Přihlásil jsem se tehdy za Českou republiku do mezinárodního týmu běžců Peace Runu. Tak

jsem s lidmi z různých zemí za čtyři měsíce proběhl všechny státy USA. Byl to nezapomenutelný zážitek. Nádherná příroda, otevření lidí a hlavně smysluplná akce. To se mi moc líbilo. Také jsem se tam osobně setkal se Sri Chinmoyem, zakladatelem Peace Runu. Od té doby jsem věděl, že se chci věnovat organizaci Mírového běhu, i když to není zaměstnání.

^
Ondřej Veselý
v Grónsku

>>
Děti se snaží v tichosti
ctít mír v sobě

Mír začíná u mě

Vlastně to ale má s vaším původním povoláním hodně společného. Na svých trasách totiž pravidelně navštěvujete školy, děti... S jakým posláním?

Mírový běh skutečně není jen o běhání. Ano, každý den běžíme štafetově celý tým 60 až 120 kilometrů. Podle mě to nejdůležitější jsou ale zastávky ve školách, ve městech a obcích. Máme pro děti připravený skoro hodinový program. Při něm se pomocí her, scének a písniček snažíme spolu s nimi zjistit, co opravdu znamená slovo „mír“ a kdo je za něj zodpovědný. Pro nás mír není jen to, že se u nás neválčí. Heslem běhu je „Mír začíná u mě“. Asi všichni lidé chtějí žít v harmonickém prostředí, v přátelství, v lásce a chtějí být spokojeni – i sami se sebou. Pokud chci, aby svět kolem mě byl lepší, měl bych začít u sebe. Možná nemohu zastavit válku v cizí zemi, ale mohu ovlivnit svět kolem sebe.

Jak konkrétně to dětem vysvětlujete?

Že naším světem jsou naši přátelé, rodina a naše okolí. Je na mně, abych se dokázal zklidnit, když jsem naštvaný. Omluvit se, když někomu ublížím, a především se snažit dělat věci tak, abych byl dobrým příkladem pro ostatní.

A jak na vás děti reagují?

Ve všech zemích jsou skvělé. Nadšeně vkládají svá přání pro svět do pochodně, v tichosti se snaží cítit mír v sobě a s radostí běhají s pochodní „kolem světa“. Mnohdy nemluvíme jejich jazykem, a přesto si při ceremoniích rozumíme. Děti většinou lépe než dospělí dokáží komunikovat srdcem. A je dobré, když dospělý v určitých chvílích dokáže být zase dítětem. Velkou radost mám, když vidím, že to v nich zanechalo nějaký dojem. Nejvíce mě dostalo, když za mnou po programu přišla malá holčička, chytla mě za ruku a řekla, že to byl nejlepší den v jejím životě. Dostávají mě i vystoupení zvláště těch nejmladších nebo když vás v dětském domově nechťejí nechat odejít. Pak si uvědomíte, že ne každý má to štěstí mít doma fungující rodinu a jak moc děti dokáží cítit srdcem.

Můžeme přijet i na vaši školu

Vloni akci zaštilo i ministerstvo školství, přišli jste s akcí Mírový tým, která podporuje týmovou spolupráci mezi dětmi. Ujala se?

Každý rok běháme Mírový běh jinudy přes Českou republiku a navštěvujeme nové školy na trase. Kontaktují nás však i jiné školy, že by se chtěly

také programu zúčastnit. Někteří ředitelé, učitelé nebo lidé na městských úřadech si to opravdu vezmou za své a zorganizují Mírový běh ve svém městě. Takhle jsme třeba díky úžasnému panu řediteli ze ZŠ Brdičkova oběhli za jeden den s programem Mírový tým téměř všechny školy na Praze 13. Nebo nás kontaktovaly paní učitelky z MŠ Kamarád v Hradci Králové a domluvíly naši návštěvu i v dalších hradeckých školách. Takže pokud se spojí více škol a najde se vhodný termín, děláme teď program i mimo hlavní trasu, když nám to čas dovolí.

Jaké setkání s dětmi se podle vás hodně povedlo?

Zažíváme spoustu báječných setkání a některá opravdu nikdy nezapomenete. Zmíním tedy alespoň pár s velkou omluvou stovkám dalších, které není prostor jmenovat.

Pamatuji si, jak jsme před pár lety přiběhli na náměstí v Klatovech. Bylo naprosto plné dětí, které se střídaly na pódiu v krásných vystoupeních. Mírovou pochodně tam přijala celá rada města a čekala tu i televize a novináři. Potom jsme všichni společně obíhali s pochodní náměstí. Zažívali jsme atmosféru, jako když se naši sportovci vrací z olympijských her. A to celé zorganizoval jeden zastupitel. Podobně úžasná akce proběhla na stadionu a v zoo ve Zlíně, kde to bylo spojeno i s českým a světovým rekordem. Vzpomínám si, jak děti z MŠ a ZŠ v šumavských Stachách celý den společně s rodiči pekli a připravovali občerstvení pro náš mezinárodní tým. Bylo toho tolik, že by to snad nakrmilo celou

Děti většinou
lépe než
dospělí dokáží
komunikovat
srdcem.
A je dobré,
když dospělý
v určitých
chvilkách dokáže
být zase
dítětem.

>>

Ondřej Veselý (40)

Od malička díky rodičům sportoval a chodil na atletickou základní školu. Po gymnáziu se rozhodl studovat učitelství biologie a zeměpisu. „Miluji přírodu a moc mě zajímali cizí země, kultura i lidé. Hlavně jsem ale vždycky chtěl dělat něco, o čem si myslím, že má opravdu smysl a je přínosem pro společnost. Proto jsem chtěl být učitelem,“ říká.

vesnici na týden. Na plotě u hřiště uspořádali výstavu obrázků pro celou obec a nadšeně nám ukazovali svoje díla. Pak všem předvedli svá krásná vystoupení. Také jsme tam pak společně zasadili mírový strom, o který se děti mohou starat a dívat se, jak roste.

Tretry místo samopalů

A když byste jmenoval setkání v zahraničí?

Těch bylo bezpočet, ani nevím, kde začít. Výjimečnou vzpomínku mám na setkání v Keni. Běželi jsme tehdy do rodné vesnice naší patronky – světové rekordmanky v maratonu Tegly Loroupe. Je nejen špičková běžkyně, ale i velmi dobrosrdečný člověk. V její rodné oblasti již léta probíhaly ozbrojené boje. Před časem se ptala zakladatele Mírového běhu Sri Chinmoye, co se s tím dá dělat. Poradil jí, že mnohdy konflikt lépe než cizí velké mocnosti vyřeší místní lidé. Ať zkusí znepřátelené kmeny pozvat na slavnost a uspořádá Mírový závod. Ať bojovníkům nabídne běžecké boty výměnou za samopaly. Nevěděli jsme, jestli to bude fungovat. O to větším překvapením pro nás bylo, když jsme viděli hromadu odevzdaných samopalů a stovky bojovníků na startu závodu v nových botách. Možná jsou teď z některých úspěšní běžci. Tegla pak v oblasti založila i školu pro sirotky a mnoho dalších projektů na pomoc místním lidem.

Tak to je opravdu silný zážitek. Do kterých zemí se rád vracíte?

Mám rád mnoho zemí, ale do jedné se vracím vždycky, když to jde. Je to Island. I když je to malá země, nemá armádu. Má nádhernou i drsnou krajinu. Od sopek, gejzírů, horkých pramenů přes tisíce vodopádů, kaňonů a řek až po ledovce, studený oceán nebo polární záři.

Nejvíce na něm však obdivuji to, že pro místní obyvatele je naprosto přirozené si navzájem pomáhat už od školních let. Moc se mi líbí, že ve škole se o mladší dítě stará nějaký starší žák. Každé dítě má svého patrona, který mu pomáhá a komu se může svěřit se svými problémy. Starší děti to vede k zodpovědnosti a učí je to pečovat o druhé. Všichni žáci na Islandu mají část prázdnin vyhrazenou na prospěšnou práci pro město nebo komunitu. Společně tak třeba sázejí stromy, čistí parky nebo pečují o staré lidi. Od města za to dostávají i nějaké malé peníze. Báječný systém.

Zažil jsem tam mnoho chvil, kdy člověk cítí, jakou má matka příroda sílu. Nezapomenu na

„rádobyběh“ proti ledovému větru s deštěm o rychlosti přes sto kilometrů v hodině. To fakt skoro nejde. Jindy jsem se snažil přebrodit širokou ledovcovou řeku, kde nebyl žádný most. To celkem šlo, nebyla hluboká. Když jsem byl asi v půlce, cítil jsem, jak se postupně propadám do sopečného písku a bahna. Už jsem tam zajeel skoro po pás. Rozhlédl jsem se kolem, nikde nikdo. Říkal jsem si, že mě asi najdou za tisíc let jako nějakou mumii v bahně. Naštěstí nad sebou člověk často cítí nějakou ochranu, tak jsem se z toho nakonec dostal.

Další rok jsme běželi po silnici okolo celého ostrova. Měli jsme to naplánované na tři týdny. Přebíhali jsme jeden dlouhý most na jižní části ostrova. Byl celkem vysoký. Řeka pod ním byla obrovsky rozbořená a sahala skoro až k silnici na něm. Nechápal jsem, co se děje. Vždyť přeci tolik nepršelo... Lidé v další osadě na nás nevěřícně hleděli a ptali se, jak jsme se tam dostali. Až od nich jsme se dozvěděli, co se stalo. Pod ledovcem vybuchla sopka, roztavila led a rozbořená voda strhla jediný most v oblasti. Bylo to asi chvíli po tom, co jsme ho přeběhli. Měli jsme štěstí, ochrana opět fungovala. Byli jsme rádi, že jsme nakonec mohli běh i všechna setkání cestou uskutečnit. Jen se na tuhle půlku ostrova nikdo tři týdny jižní trasou nemohl dostat. Tak nám i místním obyvatelům poslali z Reykjavíku zásobovací letadlo s potravinami. Moc milé.

A kdybyste měl jmenovat ještě jednu zemi, která vám v poslední době učarovala?

Asi by to bylo Grónsko. Vnitrozemí tohoto největšího ostrova je celé pokryto ledovcem. Ten teď dost taje, tak je od pobřeží vzdálen už asi 200 km. I v Grónsku na vás čeká skalnatá drsná krajina bez stromů, ale příjemní lidé. Většinou potomci Inuitů. Nejlepší je jejich jazyk, grónština. Asi týden nám trvalo naučit se jednu větu: „Eqqisisi-manerup aallaavigivaanga“ – „Mír začíná u mě“.

Kromě měst tu nejsou žádné silnice. Lidé žijí v malých osadách podél pobřeží vzdálených od sebe i stovky kilometrů. Tam se dostanete jen lodí nebo letadlem. Nám tedy nezbylo než běhat v hlavním městě Nuuk a jeho okolí. Navštívili jsme tam s pochodní alespoň všechny školy, parlament i radnici. Protože tu žije málo lidí, mají spolu většinou i ve školách dobré vztahy. Mile nás překvapilo, že děti ráno vítají své učitele s radostí a běží je obejmout. Stejně se loučí na konci vyučování. I nás po každé ceremonii objímala spousta malých Inuitů, asi jsou rádi za každé lidské teplo.

Mírový běh zůstává nekomerčním

Důležité je asi připomenout, že všichni z týmu nadšenců kolem Mírového běhu jsou dobrovolníci. Tedy svým občanským povoláním si vydělávají na to, aby mohli běhat po světě s hořící pochodní, když to trochu zjednoduším. Jak početný je to tým? A čím si dnes na běh vyděláváte vy?

V letošním roce to bude třicet let, kdy Sri Chinmoy založil Mírový běh s čistou myšlenkou. Velmi mu záleželo na tom, aby to byla nesobecská služba pro svět, ne komerční akce. Chceme, aby to tak zůstalo. Založili jsme proto už před lety občanské sdružení, dnes „zapsaný spolek“. Všichni jsme opravdu dobrovolníci a nejsme za to placení.

Myslím, že je důležité, co v životě děláte. Možná ale ještě důležitější je, proč to děláte. Co je váš hlavní motiv. Je rozdíl něco dělat, protože chcete někomu nebo něčemu pomoci, baví vás to a děláte to rádi. Nebo to děláte za účelem vlastního zisku čehokoliv – bohatství, moci, prospěchu.

V Česku se pravidelně do přípravy Mírového běhu zapojuje 15 až 20 lidí, ve světě určitě víc než 200. Nikdo asi přesný počet neví. Jsem moc rád, že je to u nás skutečně týmová spolupráce. Každý má na starosti jiný den a jinou oblast běhu. Není jednoduché jakoukoliv akci takto or-

ganizovat. Všichni musíme najít způsob, jak to zvládnout.

Já pracuji jako obchodní zástupce s náradím a na Mírový běh si беру dovolenou a neplacené volno. Jsem opravdu vděčný svému zaměstnavateli, že mi to umožňuje.

Jak financujete organizaci celé akce, kdo vás podporuje?

Část prostředků dáváme do fondu běhu sami, část nám posílají pravidelně někteří běžci. To ale zatím bohužel nestačí. Největší náklady tvoří ubytování celého týmu, jídlo a pohonné hmoty pro doprovodná vozidla. Celá akce by se nemohla uskutečnit bez pomoci měst, obcí i škol na trase. Ty nám nejvíc pomáhají, když poskytnou jídlo nebo nocleh pro běžce zdarma či se slevou. Za to velmi děkujeme. Děkujeme i za nezištnou pomoc firem při výrobě propagačních materiálů nebo lampového oleje. Cesty do zahraničí si většinou platíme sami. Ale i tady nám občas někdo přispěje na cestu. Je to všechno dobrovolné.

Mírový běh tedy zůstává nekomerční. Měli jste už komerční nabídky, které jste odmítli?

Ano, už mi volalo několik nadnárodních firem se štědrá finanční nabídkou. Ale vždycky chtějí propagovat svoje výrobky na našich ceremoniích ve školách a městech nebo mít loga na našich tričkách i autech. Zkrátka si vás chtějí koupit. Některé věci ale nejsou na prodej.

Každý do pochodně symbolicky vkládá to nejlepší ze svého srdce a posílá to dál ostatním.

>>

Peace Run – Mírový běh

Jde o nejdelší štafetový běh s hořící pochodní přes více než 140 zemí světa. Posláním je vytvářet a šířit atmosféru přátelství, míru, porozumění. Současně překonávat hranice mezi lidmi nejrozličnějších národů, přesvědčení a hranice v nás samotných. Je inspirací k hledání toho, co ve skutečnosti vyjadřuje slovo mír, jak jej může každý z nás v běžném životě naplňovat a co nás spojuje. Peace Run nepropaguje ani nepodporuje žádné konkrétní náboženství nebo politický názor. Snaží se podporovat svobodu, toleranci a porozumění ve společnosti.

www.peacerun.cz

Jak jsem zmínil: ze zásady neděláme klasický sponzoring. To je i jeden z důvodů, proč běh zatím není všeobecně známý, i když jde u nás letos o 20. ročník. Jsme však vděční, když někdo nabídne pomoc při organizaci akce u nich ve městě či škole. Vážíme si i firem či lidí, kteří se rozhodnou akci nějak pomoci, protože se jim líbí, a ne proto, že za to něco chtějí.

Českem se bude běhat v červnu

Prozradte našim čtenářům, jaký je harmonogram letošního Mírového běhu u nás? Kdy a na jakých trasách se poběží?

V roce 2017 povede trasa Mírového běhu v Evropě z Irska na západě až do Běloruska na východě. Běží se i na ostatních kontinentech. Do České republiky přiběhne Peace Run 9. června z Rakouska u Lipna. Dále pokračujeme přes Český Krumlov podél jižní hranice do Telče, Brna, Olomouce a Zlína na Valašské Meziříčí. Za Ostravicí přebíháme 20. června na Slovensko.

Může se k vám připojit kdokoli kdykoli? Musí splňovat nějaké podmínky?

S mírovou pochodní může skutečně běžet každý. Někdy je to však těžké zorganizovat. Nejlepší je, pokud můžete běžet přes město nebo obec. Tam se dostane většinou na každého. Máme totiž přesný časový harmonogram běhu. Abychom všechno stihli, musíme se mezi městy a obcemi často střídat nebo dělat i takzvaný leap frog – žabí skoky. Při tom úsek rozdělíme na několik částí, a běží tak více pochodní najednou. Vždy ale někdo s pochodní uběhne celou trasu. Ve stálém mezinárodním týmu je nás obvykle 15 až 25 běžců včetně Čechů. Víc účastníků se připojuje ve městech a obcích.

Někteří lidé se chtějí přidat na delší dobu a jen si zaběhat krásnou přírodou svým tempem, ale o tom Mírový běh není. Přes den máme mnoho zastávek a setkání. Chceme hlavně, aby se na setkáních dařilo vytvářet radostnou, srdečnou a míruplnou atmosféru. O tom ve skutečnosti Mírový běh je.

Jak předvádíme dětem na ceremoniích, snažíme se být dobrý mírový tým. Každý máme něco na starosti a nějakou zodpovědnost. Také při běhu nikdy nepijeme alkohol a nejíme maso. Někteří běžci včetně mě se to tak rozhodli dodržovat pořád.

Kdo může vložit symbolické přání pro ostatní do mírové pochodně?

Snažíme se mírovou pochodně předávat všem dětem ve školách i lidem na trase. Tedy pokud je na to prostor a čas. Ročně jsou to statisíce lidí po celém světě a tisíce v Čechách. Každý do pochodně symbolicky vkládá to nejlepší ze svého srdce a posílá to dál ostatním. Je to úžasná energie lidí, která s pochodní putuje a násobí se. Když mírovou pochodně nesete, cítíte tu obrovskou sílu... Chce to zažít.

Čím je pro vás osobně běh?

Můj dobrý přítel se mě jednou ptal, před čím pořád utíkám. Myslím, že člověk nemusí jen utíkat před něčím, ale také běžet někam, k nějakému cíli. Snažím se běhat nebo nějak sportovat téměř každý den. Běh je podle mě skvělá věc. Vyčistíte si hlavu, rozproudujete v sobě energii a trénujete tělo. Líbí se mi, že se dá provozovat téměř všude a je to i nejlevnější sport. Může se mu věnovat každý.

Běh je pro mě i příležitost k sebepřekonání. Jsem totiž hrozně líný. A je dobré mít nějakou motivaci nejen v běhu, ale i v životě. Snažím se teď zlepšit si svůj čas na maraton. Sice se mi už několik let nedaří překonat 2:48, ale nevzdávám se.

Co vám celá akce dává?

Hlavně radost a naplnění. Při Mírovém běhu jsem se ale naučil i spoustu věcí do života. Třeba někdy nechat věci plynout. Nesnažit se za každou cenu řeku kontrolovat. Tu řídí někdo jiný. Být ale akční, když je to potřeba. Žít tady a teď a dívat se jen kousek dopředu. Zkrátka poslouchat svoje srdce.

Každý den musíme nejen na běhu řešit spoustu „rádobyproblémů“. Snažím se je brát spíš jako

Letošní trasa Mírového běhu
Českou republikou

V

zkušenosti a poučit se z nich. Soustředit se na to, jak situaci v tu chvíli co nejlépe vyřešit, a ne kdo za to může. Když mám problém s někým, ptám se nejdřív sebe, proč mi to vadí. Co jde udělat jinak. Až emoce opadnou, můžu to s druhým konstruktivně řešit. To se mi ale nedaří vždycky, pořád se učím. Snažím se spíš pracovat na sobě, než měnit druhé. Je to rychlejší cesta.

Taky jsem si zavedl heslo „Forgive and forget“, tedy „Odpusť a zapomeň“. Někteří lidé se s někým pohádají a drží to v sobě dlouhou dobu. Nejvíc si tím ale ubližují sami. Zkouším nebýt na nikoho našťvaný déle než minutu a pak začít znovu s čistým štítem. Jen je někdy těžké to dát druhému najevo.

A co je vaším snem?

Vím, že jsem idealista a možná přehnaný optimista. Nestydím se za to. Chtěl bych jednou žít ve společnosti, kde žádný Mírový běh ani podobné aktivity nebudou potřeba. Budou její přirozenou součástí. Zatím jde ale o „běh na dlouhou trať“. To pro mě neznamena, že to

nemá smysl. Mírový běh je jen malou kapkou, ale miliony kapek tvoří oceán. Naštěstí je na světě spousta lidí, kteří se snaží dělat dobré věci a krůček po krůčku to měnit. Obrovsky si jich vážím. Zvláště těch, co pracují s dětmi ve školách, školách, dětských domovech, a všech svědomitých rodičů. Oni dělají tu hlavní úžasnou práci. Tam je naše šance změnit budoucnost. Díky za to.

Jednou z těch kapek je také váš báječný časopis AGE a soutěž pro děti Srdce s láskou darované. Myslím, že mají s Mírovým během hodně společného.

Ano, a jsem tomu ráda. Děkuji za krásný rozhovor a přeji vám za celou redakci hodně nadšených dětí i dospělých, které na mírové cestě potkáte.

*Text: Jana Jenšíková
Foto: archiv Ondřeje Veselého*

Mírovou pochodeň už drželi v ruce například prezidenti Nelson Mandela, Michail Gorbačov, Václav Havel nebo britská královna Alžběta. Mezi dalšími významnými osobnostmi Matka Tereza, papež Jan Pavel II. či současný papež František. Z vynikajících sportovců Carl Lewis, Dana Zátopková, Martina Navrátilová, Radek Jaroš, Eva Samková, Roman Šebrle, Pavel Maslák, Zuzana Hejnová, Mirka Knapková, Jiří Prskavec a mnoho dalších.

Foto: Viktor Cíčko

Jana Kirschner: Ze Slovenska do Česka a zase zpátky aneb Už nejsem sama samučička

„Jsem ráda, že jsme si počkali na tenhle koncert několik let. Vždy jsem obcházela vaše město na cestě do Hranic na Moravě a vždy jsem si říkala, že jednou to přijde. Dnes to přišlo. Dali jsme vám všechno, co jsme měli, i když možná ještě něco přijde. Ale dali jsme vám to, čemu věříme, a já doufám, že jste tomu dnes uvěřili i vy...“ Těmito slovy se loučila Jana Kirschner, jedna z nejúspěšnějších a nejznámějších slovenských zpěvaček, s diváky v olomouckém Divadle na Šantovce, kde jsme se spolu poprvé potkaly.

Se svým Takmer sólo tour jste objížděla slovenská a česká města. Olomoucký koncert byla vaše druhá štape na české šňůře. Jste za ten návrat na česká pódia ráda?

Pro mě je hrozně zajímavé sledovat, co se tady děje. V Olomouci jsem dlouhou řadu let nekoncertovala, zhruba před deseti lety jsem tu hrála jako předskokanka kapely Lucie a moje poslední vystoupení se uskutečnilo před nějakými sedmi lety. Od té doby se stalo moc věcí, nahrála jsem tři alba, porodila jsem dvě dcery. Cítím to vlastně tak, jako bych v Čechách začínala úplně od začátku. Ale je to dobrodružné a moc mě to těší.

Cítíte nějaký rozdíl mezi českými a slovenskými posluchači?

Tím, že jsem na Slovensku dělala i během uplynulých let stále spoustu projektů, slovenští posluchači znají i skladby z posledních desek a musím říct, že jsem si už vychovala své publikum, které je opravdu věrné. Pro mnoho českých posluchačů je spousta mých věcí novinka a ještě je dobře neznají. Ale i tak reagují skvěle. V Česku máte spoustu krásné kultury a hodně se toho tady v hudebním světě děje. A to je dobře.

Svým albem Moruša jste přivedla na česko-slovenskou hudební scénu něco absolutně jiného, než na co tady posluchači byli běžně zvyklí. Moruša je propojení moderní a západní hudby s návraty ke slovenským kořenům, tradicím a kultuře. Čím je pro vás jako autorku a interpretku spojení takto odlišných žánrů atraktivní?

Ona je to pro nás především zábava. Člověk se vždycky snaží najít něco nového. Tím, že jsem odešla do Londýna, se pro mě stal folklor prostě nádherný. Maminka mě brávala na koncerty a celý život mi vštěpovala, že folklor je základ, že to je ta krása. Všechno jsem to absolvovala, dokonce i folklor zpívala, ale potom jsem si řekla, že já budu popová zpěvačka. Dlouho jsem se toho držela, dokud jsem neodešla do zahraničí. Znovu jsem objevila tu krásu a čistotu slovenských lidovek a slovenštiny. Řekla jsem si, že nechci zpívat anglicky a že mě vlastně kariéra venku v zahraničí ani tak nezajímá. Že se chci prostě vrátit a dělat hudbu, která mě baví a při které mám husí kůži. To mixování žánrů je na pódiu velká zábava a hlavně svoboda, protože člověk není ohraničený absolutně ničím. Na druhou stranu je to i taková provokace posluchačů, trochu se musí zamyslet a víc poslouchat. Není to jen nalinkovaná pop-music, kterou lidé

znají a očekávají, ale je to něco víc. Posluchače tím chceme provokovat, zároveň něco učit a inspirovat, aby si ani oni sami nedávali v životě nějaké bariéry, aby k sobě byli otevření. A to mě baví.

Před začátkem Takmer sólo tour jste v médiích uvedla, že tímto turné se vracíte sama k sobě. Patří tato šňůra pro vás k těm nejdůležitějším?

Je to pro mě velice důležité i z toho důvodu, že jsem si tak nějak prošla všemi svými písničkami a pomyslně to uzavírá moji dvacetiletou kariéru. Co bude dál, nevím, ale cítím, že je to velmi podstatné tím, že to zakončí jednu velkou éru, kterou jsem prožila. V těchto dnech už také pracuji na dalším albu. Přes to turné a celý svůj repertoár zjistím, co mě nejvíc baví a co bych chtěla do budoucna dělat. Uvidíme, co život přinese.

Co vás při psaní nejvíce ovlivňuje a inspiruje? Vy sama říkáte, že jste spoustu svých písní složila u vás doma v kuchyni.

Na tuhle otázku nikdy nevím, co odpovědět, protože to může být úplně cokoli. Většinou mě napadne nějaký příběh, který mi zůstane v hlavě, a potom nad ním dlouhou dobu přemýšlím. Například písničku z alba Moruša Sama samučička jsem nosila v hlavě hrozně dlouho, začala jsem se v tom nějak vrtat a vymyslela jsem si příběh ženy, která je osamělá, ale navenek to nechce ukázat. Je samostatná, ale zároveň je ta písnička úplně tragická. Takový výkřik do tmy, proč nedokáže najít svoji životní lásku. Neřekla bych, že to je úplně můj příběh, tedy našťestí není. Ale v jistém čase i byl, byla jsem sama samučička. Některé písničky a příběhy doznívají třeba dva, tři roky, takže to není vždycky naráz. Ale většinou člověka inspiruje úplně všechno. Třeba i to, že jede ranním vlakem z Bratislavy do Prahy, někde v okolí Brandýsa nad Labem vidí mlhu na polích a za pár měsíců se mu ten obraz zjeví v hlavě a napíše o tom text.

Dokážete říct, které vaše album je pro vás to zásadní?

Tak to je určitě album Krajina Rovina, které jsem vydala po svém návratu z Británie a nahrála jsem ho v Hranicích na Moravě. V momentě, kdy jsem chtěla odejít z Londýna, jsem poznala svého muže, se kterým jsem na téhle desce taky spolupracovala. Navzdory tomu, že jsem nikdy neplánovala v Británii žít, jsem tam zůstala. Je to vlastně takové zázračné, skrze svého muže jsem objevila krásu slovenštiny a „svých“ věcí.

Krásu a čistotu slovenských lidovek a slovenštiny jsem znovu objevila až při pobytu v zahraničí.

Jana Kirschner (38)

Slovenská zpěvačka, skladatelka, držitelka mnoha hudebních ocenění napříč hudebními žánry. Znájí ji i čeští posluchači a působila také ve Velké Británii. Od malička navštěvovala hodiny klavíru a zpěvu. V necelých sedmnácti letech se zúčastnila soutěže Miss Slovensko, kde se probojovala do finále a skončila na pátém místě. V témže roce vydala svoje debutové album s názvem Jana Kirschner. V roce 1999 vyhrála první místo v anketě Zlatý slávik v kategorii Spevákka roka na základě hlasování posluchačů rádií, čtenářů časopisů a diváků TV. V roce 2000 následovala deska V cudzom meste, se kterou se prosadila i na českém trhu. V témže roce se stala zpěvačkou roku podle slovenské Hudební akademie. Následovala písničkářská alba Pelikán (2002) a Veci čo sa dejú (2003), která byla logickou cestou k novince Shine, jež představuje mezinárodní debut. V roce 2010 vyšlo album Krajina Rovina, o tři roky později Moruša Biela a rok nato Moruša Čierna. Kirschner spolupracuje s britským hudebním producentem Eddiem Stevensem, který se stal také jejím životním partnerem. Mají spolu dvě dcery.

Když přejíždíte z jednotlivých měst, z koncertu na koncert, jakou posloucháte hudbu? Nebo máte raději ticho?

Posloucháme všechno možné a někdy i to ticho. Osobně mám nejraději, když můžu úplně vypnout, tudíž neposlouchat žádnou hudbu. Ale včera jsme si dokonce pouštěli celou cestu vážnou hudbu, Vivaldiho, a bylo to naprosto fantastické. Místy jsem si znovu uvědomovala, že to je moderní hudba, která byla napsaná před několika stoletími. Je to tam, je tam ta síla.

Vivaldi, Mozart nebo třeba Jakub Jan Ryba či Adam Michna z Otradovic byli skutečnými hitmakery své doby, ta jejich síla, o které jste před chvílí hovořila, přežila dodnes. Jaká současná muzika podle vás přežije naši epochu?

Přiznám se, že současná pop-music příliš nerozumím. Jsou mi blízcí písničkáři, texty, které mají nějakou myšlenku a není to jen nějaká „vystajlovaná“ blbost, která příští sezonu už nikoho nezajímá. Jsem v tomto směru trochu staromódní, ale paradoxně zároveň miluji změnu – a takové bude i mé nové album. Opět něco, co jsem ještě nedělala, aspoň doufám, že se to podaří.

Můžete prozradit, o čem bude? A o kom? Zahajujete s ním další pomyslnou „dvacetiletku“ života a práce Jany Kirschner?

Momentálně cvičím na kytaru, tedy snažím se na to najít každý den čas. Na turné jsem v sobě

objevila to, co mi předtím chybělo: odvahu. Získala jsem odvahu a věřím, že dokážu udělat další krok a začnu hrát koncerty i sama. Je v tom velký kus svobody, ale i pokory. Člověk se postaví sám před publikum a musí to jednoduše dát. Je to krásná zkouška, při níž nikdy nevíte, jak dopadne. A ta nejistota mě láká. Takže uvidíme. Zatím i po dvaceti letech stále objevuji něco, co mě na hudbě baví a překvapuje. Tak snad to tak zůstane.

Na jaká česká i nečeská koncertní pódia vás ještě letos cesty zavedou?

Minulý rok byl velmi hektický. Dát do kupy zcela nový program je vždycky náročné. Vedle toho se samozřejmě chcete věnovat dětem, rodině, takže se opravdu nenudíme. Je to šílené tempo a často mívám největší klid právě na cestě v letadle mezi Londýnem a Vídní nebo Prahou. Tady si dokážu věci srovnat, učím se texty, přemýšlím o nových projektech. Co mě čeká tento rok, to se teprve ukáže, ale chtěla bych nahrát nové album.

Chtěla bych u vás hrát častěji. Doufám, že se nám letos podaří vybrat nějaké zajímavé festivaly a na podzim se do Česka opět vrátím.

*S Janou Kirschner si povídala Štěpánka Kotrbová
Foto: Viktor Cicko a archiv Jany Kirschner*

Život je jako symfonie...

...každý den jako jeden tón, každý člověk jako hudební nástroj.

První tóny zazněly s Tvým prvním nadechnutím a od té doby hudba Tvého života nepřestává znít.

S každým, koho potkáš, hraješ jinou melodii – veselou nebo vážnou, dynamickou či klidnou, pianissimo nebo forte, staccato či diminuendo. Občas je potřeba vaše nástroje vyladit; někdy to jde snadno a rychle a jindy je nutné věnovat tomu delší čas, aby vaše společná hudba byla harmonická.

Některé nástroje hrají ve Tvé symfonii celý život, jiné v určitém období a další jen docela krátký čas.

Ale každý z nich je důležitý, protože díky každému z nich je Tvoje skladba bohatší. A i když jsi zrovna sám, hudba nepřestává znít a Ty můžeš vnímat krásu zvuku svého vlastního nástroje.

Každý den je jeden tón; samotný tón nevytvoří melodii, ale na každém záleží, protože bez něj by nebyla skladba úplná. A jako nemůžeme hodnotit píseň pouze podle několika akordů, neposuzujeme tak ani život. Vždyť život v sobě má, stejně jako hudba, plno nečekaných zvrátů a nových začátků...

Krása za humny aneb Z konce světa zase domů

CVAK. Do ztichlé zimní krajiny zahřmí závěrka fotoaparátu.

Okamžik se přelil do obrázku. Fotografie se zrodila a čas jde dál. Slunce se chýlí k západu a krajina se před očima mění a mění, až skončí ve tmě. Nejpůsobivější pohled do dálky je na počátku a na konci dne, protože slunce v tu dobu předává svou barvu i okolní krajině i všemu v ní. Modrá, oranžová a bílá, barvy zimy.

Mám ráda rovinu. Fascinuje mě pohled z vysokého kopce, ale i placatá krajina má své kouzlo. Obrázky jsou z jen velmi mírně zvlněné polabské roviny za našimi humny. Nejbližší les je odtud asi dvacet kilometrů. Nevadí. Na rovině, kde jsou jen pole, je rozhled krásný a daleký. Cesty, silnice, aleje, zoraná pole a meze tvoří zajímavé geometrické obrazce. Osamělé stromy, remízky i skupiny stromů určené pro zvěř jsou zajímavými ostrůvky v širých lánech.

Pole tu nebyla vždy. Kdysi dávno tvořila dno Velkého dřenického rybníku, který se táhl od naší vesnice až pod markovický kostelík. Bohužel v devatenáctém století přišli naši předkové na to, že půda je pro život cennější, a většinu rybníků na Pardubicku vysušili. Kdyby toho nebylo, na většině záběrů by šplouchala voda, plavali kapři a dohromady by krajina konkurovala jižním Čechám.

Nejkrásnější západ slunce je určitě na rovině bez lesů. Slunce se neschová do větví či za kopec, ještě než stihne zčervenat, ale sedá si na obzor ve své plné barevné kráse. Pokud počasí dovolí, je zapadající slunce velikou rudou koulí. Moudří astronomové to považují za optický klam. Duše poetické to vidí jinak. Loučícímu se slunci přidají na objemu dojmy, které nad námi vstřebá během celého dne. Takový západ slunce můžeme pozorovat jen nad mořem. „Buďte tiše, teď to šplouchne,“ říkala dcera mé kamarádky Barunka vždy, když se okraj rudé koule chystal dotknout mořské hladiny. U nás slunce při dotyku s obzorem cinkne. Stačí se zaposlouchat.

Text a foto: Eva Stanovská

Eva Stanovská:

Fotografování jsem se začala opravdu věnovat až po padesátce

Autorkou nádherných fotografií na předchozí dvoustraně je Eva Stanovská. Úžasně vitální dáma s věčně usměvavou tváří, která by už mohla být dávno pouze na penzi a hlídat svých šest vnoučat. Aniž by je ochudila o svou lásku a péči, konečně má dost času na své dva velké koníčky – fotografování a cestování. Zastihli jsme ji jen několik dnů před odletem do Bangladéše.

Prohlížíme si vaše fotografie nejrozmanitějších žánrů i z odlehlých koutů světa. Je vidět, že fotoaparát je vaší velkou vášní. Fotografovala jste vždycky jen pro radost, nebo i profesionálně?

Jen pro radost a jsem tomu ráda. Moje vzdělání a zaměstnání souvisí s IT oborem, k technice jsem vždy měla blízko, a patrně taky proto se fotoaparát dostal mezi mé oblíbené koníčky. Kdybych uměla malovat, malovala bych. Ruka neposlouchá, a tak musím pro ztvárnění záměru použít prostředníka – fotoaparát. Fotografování je způsob, jak přetvořit realitu k obrazu svému. Radostí je toulat se po městě či krajině s fotoaparátem v ruce. Radostí je usednout s hrnkem dobrého čaje k počítači, prohrabovat se úlovy a za pomoci technických vymožeností dotvořit obrázek, skutečnost či iluzi.

Kdy jste propadla této vášni?

Naplno vlastně až po padesátce. I když s fotkou jsem se setkala – jako ostatně většina mých vrstevníků – poprvé v koupelně, kde můj táta vyvolával rodinné fotografie. Moc se mi líbilo, jak se ve spoře červeně osvětlené místnosti pomalu nořil z vývojky obrázek. Časem jsem si pořídila vlastní fotoaparát a fotografickou alchymii jsem provozovala sama. Každá fotografie od pořízení k obrázku na papíře však byla poměrně dřina. Pak jsem se vdala, měla děti, a když byly malé, neměla jsem na koníčky čas. Navíc přišly barevné filmy, které v koupelně zpracovávat nešly. A tak vznikaly jen rodinné fotografie zpracované v profi laboratořích. Až když děti vylétly z hnízda, nadšeně jsem se k fotografování vrátila. Po-

řídila jsem si zrcadlovku nejdříve na klasický film a s nástupem digitální techniky zrcadlovku digitální. Vyrasila do přírody, do města, mezi kamarády... Až v té době jsem tomu opravdu propadla.

Co to znamená, že jste tomu propadla? Začala jste třeba fotografii studovat?

S fotoaparátem v ruce mi bylo dobře, a tak jsem se před zhruba deseti lety rozhodla absolvovat Hradeckou fotografickou konzervatoř, třísemestrové studium pod vedením docenta Josefa Ptáčka a Ivo Gila. Těmto dvěma fotografickým guruům vděčím za svůj pohled na fotografii. Naučili mě spoustu užitečných věcí o fotografickém obrazu a zejména základní pravidlo, že každé dílko, tedy i fotografické, musí být „o něčem“. Musím vědět, proč spouštět mačkám. Mým oblíbeným tématem jsou lidé, město a život, nevyhýbám se však žádnému námětu. Důležité je, aby fotografie o něčem vypovídala.

Co vám to dává kromě obrázků samotných?

Úžasná setkání se stejně naladěnými lidmi. Kamarády, známé, nové zážitky, nové cesty...

Zjevně tedy nejste jen fotograf-samotář toulající se po krajině. Patříte k nějaké skupině fotografů, k nějakému sdružení?

Domovskými fotokluby jsou pro mě pardubické skupiny Alfa a FoPa. V rámci východních Čech pořádá Volné sdružení východočeských fotografů spoustu skvělých setkání, workshopů a fotoakcí. Mám radost, že jsem mohla několikrát vystavovat na prestižním trienále s názvem

Salon východočeských fotografů, které toto sdružení pořádá.

A co vaše druhá vášně, cestování? Je přímo spojena s fotografií?

Jsem členkou České federace fotografického umění vedenou Garikem Avanesianem. S ním a jeho PhotoArtem jsem podnikla řadu báječných cest do asijských zemí, jako je například Arménie, Uzbekistán, Kyrgyzstán, Rusko s jezerem Bajkal, ujugurská část Číny, Indie. Fotografické zážitky z těchto cest zhlédli diváci na výstavách v Pisecké bráně, vzniklo několik fotografických knih. Z Asie jsem si v loňském roce přidala ještě úžasnou zemi japonskou, kde jsme s kamarádkou, mojí vrstevnicí, strávily samy tři týdny. V Japonsku všechno funguje dokonale, cestování je tam radost, jen jejich nesmírně složitá písmo je drobnou překážkou.

S PhotoArtem odjízďte i do Bangladěše.

S jakými pocity?

Tentokrát s trochou obav, protože tato zem patří mezi nejlidnatější, a tím i nejchudší na světě. Jsou okamžiky, kdy se člověk stydí, že žije v bohaté Evropě, a zároveň je rád, že mu bylo dáno se narodit právě tam, kde je.

Procestovala jste kus světa, a přesto jste při výběru fotografií pro AGE upřednostnila domácí půdu. Proč?

Prostě doma je doma. Ráda se toulám českou zemí. A také s oblibou vyběhnu za vlastní humna. Jsou krásná. Protože jsou moje. Tedy ne, že by mi ta půda patřila, ale já patřím sem, tady někde žili a pracovali mí předci. Minimálně ti, které se mi podařilo najít v rodinných dokumentech. Není to fráze, fakt je mi doma dobře.

Pracovala jste v oboru IT, máte blízko k technice. To znamená, že preferujete elektronická média?

Vůbec ne. Elektronická média jsou snadno využitelná, ale nemohou nahradit dotek s papírovou fotografií. Baví mě skládat fotografie do celku, mám ráda knihy. Líbí se mi poznávat, jak kniha vzniká. Dvě dovednosti mi byly donedávna záhadou: jak se kniha sází a jak vzniká papírová kniha. Sazba je dnes dostupná pomocí počítačových programů. Když jsem objevila knihařství, jehož šikovné majitelky pořádaly kurz knižní vazby, neváhala jsem. Krásná práce. Po letech strávených v zaměstnání u počítače z mých rukou najednou padá cosi hmatatelného. S vazbou začínám, má díla jsou opravdu hand made se všemi chybami a nedostatky, ale radost je to veliká.

Dost o fotografii. Určitě jí nevěnujete všechen svůj čas.

Stále dva dny v týdnu pracuji. Vystudovala jsem elektrotechniku, celý život se moje profese točila okolo počítačů. Dnes se má práce přibližuje mým koníčkům – IT, sazba, fotografie, web.

Zbývající čas věnuji po předcích zděděné zahradě, i když sama bych si tak velký a nevladatelný kus půdy nikdy nevybrala. A také hromadě vnoučat, kterou nás naše dvě děti obdařily. Když se u nás náhodou sejdou všechny – tři kluci a tři děvčata, je to opravdu rachot. A to raději nebudu zmiňovat soužití se sedmihlavou kočičí smečkou, neposlušnou čistokrevnou pouliční směsí. Naštěstí kočičáci umí žít i venku. K nám domů chodí jako do bufetu a občas také, aby mi udělali radost.

Tak přejeme spoustu nezapomenutelných zážitků v Bangladěši a hlavně šťastný návrat domů.

Text: Jana Jenšíková
Foto: archiv Evy Stanovské

Eva Stanovská (63)

je vášnivou fotografkou a cestovatelkou. Vystudovala elektrotechniku a celý její profesní život je spojen s počítači. Dnes pracuje už jen dva dny v týdnu, a tak jí zbývá prostor pro dvě životní lásky – fotografování a cestování – a také pro šest vnoučat, které miluje. Je mimo jiné členkou České federace fotografického umění. S PhotoArtem procestovala i daleké země, například Arménii, Uzbekistán, Kyrgyzstán, Rusko s jezerem Bajkal, ujugurskou část Číny, Indii a aktuálně Bangladěš. Výsledkem je několik fotografických knih i výstav.

Ze sestřičky šperkařkou

Říká se, že když člověk dělá, co miluje, je to poznat, protože do výsledku otiskl i kus svého srdce. Když se spojí láska k přírodě s láskou k drahým kamenům a k tvůrčí šperkařské práci, vznikají nádherné originální šperky, které mají duši. Jeden takový příběh se odehrává v jihočeském městečku Bechyně, kde žije Petra Koutná tvořící pod značkou doskopet. Ve skromných podmínkách malého bytu s dílničkou v chodbě.

Potřebuju vybočovat z řady

Zní to až neuvěřitelně. Profesní cestu začala Petra nejprve jako vystudovaná zdravotní sestra na psychiatrii. Výrobě šperků se věnuje už devět let. Z koníčka se stala láska a dnes už i zaměstnání. Ale vraťme se v čase ještě o kus zpátky. Původně chtěla být brusičkou kamenů, ale kvůli citlivé kůži na rukou, jimž dlouhodobý kontakt s vodou, při broušení nezbytný, nedělá dobře, bylo jasné, že to nebude její cesta.

„K tvoření jsem se dostala na mateřské, když byl mé dceři Alence rok. Chtěla jsem být nezávislá, mít vlastní finanční prostředky a mateřská nestačila. Moje tvorba začala jako u mnoha dalších – nerezovým drátem a dřevěnými korálky. Nakoupila jsem si jich spoustu a pak jsem v tom ležela od rána do večera. První odbyť svých šperků jsem našla na Fleru, kde jsem nakupovala i materiál. Ale z korálků tvořil každý a já jsem vždycky potřebovala trochu vybočovat z řady, chtěla jsem něco neokoukaného. Zjistila jsem, že v Americe je možné pořídit stříbrné kaplíky, v té době díky příznivým importním podmínkám cenově dostupné, tak jsem je nakoupila a začala tvořit z nich. U nás to bylo nové, hodně se to tenkrát líbilo. Byl to další krok a poslední me-

zistupeň k mým vlastním stříbrným šperkům,“ popisuje Petra začátky svého tvoření.

Nastala etapa autorské tvorby. Petra nejprve absolvovala kurz práce s modelovací stříbrnou hmotou Art clay silver, která ji ale vůbec nenadchla. A tak se houževnatě vydala na cestu samouka a zahájila proces pokusů a nezdarů v řezání, pájení, broušení, patinování a leštění stříbra. Informace k vybavení dílny a práci s materiálem hledala na internetu, některé ukázky na YouTube a na Fleru, kde v té době založily tvůrčiny šperků klub a radily si, co a kde nakoupit.

V období vážek

Vypadá to, že když se člověk rozhodne jít za svým snem, věci se skládají do fungujícího celku. K založené živnosti je pro práci s drahými kovy nutná i registrace na puncovním úřadě. Ta se v té době podařila v krátkém časovém úseku, kdy stačilo mít pro výrobu stříbrných šperků zřízenou pouze živnost volnou, což dnes už možné není a je to celkově složitější. „Takže jsem měla vlastně velké štěstí,“ usmívá se Petra, pro kterou rozhodnutí věnovat se výrobě šperků naplno bylo nakonec celkem jednoduché. Měla malé dítě, a když zjistila, že si tvorbou, kterou milu-

je, vydělá víc, než kdyby chodila do zaměstnání, byla to jasná volba.

Její náhrdelníky, náramky, náušnice a prsteny jsou krásné a žádané, proto mě zajímalo, jestli má také někdy krizové momenty. „Každý, kdo pracuje na sebe, žije v nejistotě. Každý se někdy bojí, protože všechno je jen na tobě. Ale nikdy jsem nepochybovala o tom, jestli to bylo dobré rozhodnutí. Vždycky, když je v prodeji trochu útlum, napadne mě, jestli a jak to půjde dál. Je ale zajímavé, že pokaždé, když dostanu strach, vymyslím nakonec něco, co pak frčí. Mívám takové tvůrčí epochy: byly to například tulipány, náramky ,dvakrát se obtočím, andělé, medailony... Teď mám období vážek.“

Co je pro ni při tvorbě zásadního? „Odkakživa jsem měla ráda kameny. Kamkoli jsem jela, vždycky jsem si odtamtud nějaký přivezla. Sbírala jsem je a to mi zůstalo. Kameny jsou pro mě na šperku nejdůležitější a ke své tvorbě je nezbytně potřebuju, šperk je vlastně s trochou nadsázky vedlejší produkt. Používám hodně polodrahokamy a pokaždé přemýšlím, jak kámen zakomponuju. Když hledám inspiraci a potřebuju nový nápad, je pro mě důležité pořít si hodně kamenů. Nejlepší je, když si pro ně můžu osobně dojet, vidím je, mohu si na ně sáhnout. A současně si představuju, co s nimi udělám a jak je do šperku dotvořím.“

Příroda největší inspirací

Inspirace je pro Petru nerozlučně spojená s přírodou, kterou potřebuje k životu. To se také odráží v jejích výrobcích. Funguje to tak, že stačí mít oči i srdce otevřené a při procházce přírodou nebo cestou autem se dívat kolem. A nápady přichází současně s představou některého

z kamenů, který má Petra doma. Jednu inspiraci si přivezla z loňské podzimní cesty do Irska v podobě fotografie: srdce, kříž a kotva na jedné kovové bráně jako symbol lásky, víry a naděje. Mezi její motivy patří mimo jiné třeba i draci nebo andělé.

Nahlédněme nyní trochu pod pokličku. Jak vlastně takový Petřin šperk vzniká? „Vždycky začínám kamenem, jeho usazením do lůžka a pak přemýšlím, co dál. Na začátku mám jen málokdy konkrétní představu, jak bude finální šperk vypadat. Někdy si šperk namaluju, ale jen párkrát se mi stalo, že to, co jsem si namalovala, přesně vzniklo. Většinou si nemaluju nic, pouze u větších projektů, třeba když jsem dělala draky. Tam je potřeba nakreslit si tvar na bílou samolepku, podle které pak vyřezávám, protože na složitější věci je nutná šablona.“

Chci být vzorem pro své děti

Propojení péče o dvě děti a domácnost s tvorbou nemusí být úplně jednoduché. Ale Petra v tom má jasno. Když předá děti do školy a do školky, jde domů a začne tvořit. V tu chvíli všechno ostatní vypustí, neřeší domácnost, plně se ponoří do svého díla – je v ten čas prostě v zaměst-

^
Petra při práci ve své dílně

>>

Petra Koutná (36)

je vystudovanou zdravotní sestrou, ale již téměř deset let tvoří pod značkou doskopet originální stříbrné šperky. Žije se svou rodinou, manželem a dvěma dětmi, v jihočeské Bechyni. Považuje se za šťastného člověka, protože dělá práci, kterou miluje. Má ráda přírodu a cestování; ty jsou pro ni také inspirací v její tvorbě.

nání. Standardní mateřskou měla jen jeden rok s Alenkou. „Od té doby pracuju. Nechtěla jsem se vzdát tvorby a zákaznic, chtěla jsem mít pořád co nabídnout. Myslím, že pro ženu a její vztah k sobě samé je důležitý pocit, že není na nikom závislá, že se dokáže o sebe a svou rodinu postarat. Alespoň pro mě určitě, jsem za to opravdu ráda, myslím si, že mě to také dost posunulo. Děti si za chvíli budou žít svůj život, a pokud člověk nic nebude, najednou ani nic nemá. Zároveň bych chtěla být pro děti vzorem v tom, že je dobré mít svůj cíl a stát na vlastních nohách. A že je to možné.“

Text: Kateřina Jelínková

Foto: archiv doskopet

Tři otázky pro Petru Koutnou

Co kromě tvorby a své rodiny máš ještě ráda?

Hodně ráda cestuju. Miluju ten pocit, když stojím na letišti a vím, že za chvíli někam poletím. Tyhle okamžiky jsou úžasné, nejlepší je těšení se na to nové, co mě čeká. A pak jsem ráda sama, chci mít kus času jen pro sebe. Svým způsobem jsem solitér. Myslím, že to souvisí i s tvorbou, do které se potřebuju ponořit. Taky se ráda brouzdám přírodou nebo si jdu zaběhat.

Šperky jsou hodně ženská záležitost. Jak vnímáš ženskou krásu?

Mám ráda přirozenou krásu, když žena dokáže být osobnost a mít se ráda. Každá žena je krásná. Především musí být ale krásná sama pro sebe, vědět o tom a projevit to. Líbí se mi ženy, které se nebojí vrásek a umí s hrdostí stárnout.

Co bys doporučila někomu, kdo váhá, jestli se vydat za svým snem?

Myslím si, že je potřeba do toho prostě jít, zariskovat, udělat krok do neznáma. Každý si musí nejdříve odpovědět na otázku, co je pro něho důležité a jestli pro to chce něco udělat. Pokud ale nad něčím stále přemýšlí, tak by to zkusit měl. Nejdůležitější je rozhodnout se a vytrvat.

Díky, že ses se čtenáři AGE podělila o svůj inspirující příběh. Přeju za celou redakci hodně dalších překrásných šperků.

Chvála setkávání

Německý filosof Jürgen Habermas nedávno charakterizoval naši současnou epochu jako „podněty přeplněnou, ale na setkání chudou“. Zdá se mi, že tato myšlenka je natolik zajímavá, že stojí za to, abychom jí věnovali malou úvahu.

Při prvním přiblížení se možná leckomu bude Habermasův postřeh zdát podivný, paradoxní, ba nesmyslný. Vnucuje se otázka: Není to hloupost? Když žijeme ve světě, kde do nás denně buší tisíce a tisíce informací, nejrozumnějších možností, podnětů, inspirací, když se pohybujeme denně mezi stovkami a tisícovkami lidí, tak jakápak „na setkání chudá“ doba? Spíše naopak – měli bychom si naříkat na příliš mnoho setkávání!

Jistě, nepopírám, že lidé se stýkají takřka neustále. Často je nám až nepříjemné, kolik toho musíme za jediný den stihnout, kam doběhnout, co zařídit, s kým jednat. Jenže při takovýchto příležitostech se lidé ve skutečnosti ani setkat nemusejí! Jen zařizují, obstarávají, řeší a podobně, přičemž „ti druzí“ jsou jim přitom spíše nástrojem než účelem.

Domnívám se, že když Habermas hovoří o „setkání“, má na mysli něco poněkud jiného, než je běžný význam toho slova. Má na mysli nikoli ony vnější, účelové, zběžné kontakty a interakce mezi lidmi v každodenním životě, nýbrž „vnitřní setkání“, tedy chvíle vzájemného mezi-lidského porozumění, „souznění“, myšlenkové a prožitkové „prolnutí“ duševních světů dvou či více lidí. Tímto pojetím navazuje Habermas na varování, které již před 150 lety adresoval naší civilizaci existenciální myslitel S. Kierkegaard: uvědomme si, že člověk může trpět prázdnotou i ve zdánlivě přeplněném světě!

Kdo ví, možná, že – zdánlivě paradoxně – právě proto, že se ve shonu konzumního žití stále více obklopujeme věcmi, je v našem světě stále méně prostoru a času k tomu, abychom si rozuměli s druhými lidmi. Ano, náš svět je sice bohatý fungujícími a krásnými věcmi, skoro všechno je v něm na prodej, ale zároveň – a možná stále více – v něm láska, pravda a porozumění „chodí žebrotou“. Náš svět je přeplněný hlukem, přesto zoufale málo odpovídá na otázky smyslu lid-

ského života. Je v něm sice takřka vše vyplněno, naplánováno a technicky zorganizováno, ale přesto je roztržštěný a bloudí v něm tolik osamocенých...

Možná, že to zní divně, ale setkávat se nemusíme jen s lidmi; setkávat (ale právě tak i míjet) se lze i s věcmi, životními situacemi, textem, dějinami. Vystávají mi na mysli skvělé postřehy Martina Bubera, jimiž nálehavě upozorňoval, jak propastný je rozdíl, přistupujeme-li k světu jako k „Ty“, a nebo jako k „Ono“; zatímco první přístup je vztahující se, respektující a rozumějící, ten druhý je zvětčující a manipulativní...

Myslím, že bychom nikdy neměli zapomínat, že dar setkávání je jedním z nejúžasnějších darů, jehož se člověku od Boha dostalo. Již v tom slůvku samotném vidím tajemství smyslu: jde přece o chvíli, v nichž „spolu s někým tkáme“! Co? Inu, přece společné nitky, svoji malou pavučinku porozumění. Nestálo by za to zkusit se zamyslet nad tím, kolik jsme v posledních dnech zažili skutečně autentických, obohacujících setkání?

Text: Petr Nesvadba

Foto: archiv P. Nesvadby a Shutterstock

PhDr. Petr Nesvadba, CSc., je středoškolským a vysokoškolským pedagogem, vyučuje historii, základy společenských věd, komparativní dějiny, etiku, filosofii, kulturní antropologii a multikulturní výchovu.

**Uvědomme si,
že člověk může
trpět prázdnotou
i ve zdánlivě
přeplněném
světě!**

- S. Kierkegaard -

Omezení máme jen ve svých hlavách

Nesnadné, ale možné. 4400 kilometrů a 222 dní je skóre pěšího putování cestovatele Michala Horáka, který v uplynulých deseti letech uskutečnil čtyři cesty za poznáním přírody a lidí žijících na území mezi naším hlavním městem a pobřežím evropských moří. Současně poznával něco důležitějšího a hlubšího – sebe samého a to, co vše je možné překonat... A možná mohou být tyto cesty také metaforou a povzbuzením, že pro cokoli se skutečně rozhodneme a vytrváme, krok za krokem dosáhneme cíle, ať by byl sebevzdálenější.

Michale, jak vlastně vznikl nápad pěší poutě z Prahy k pobřežím evropských moří na sever, západ, jih a východ?

První putování vedlo na jih k Jaderskému moři do italského města Monfalcone v roce 2007. Důvodů, proč jsem se na cestu vydal, jsem měl několik. Tím hlavním bylo vyhoření z práce, výpověď a krize mé identity, kdy jsem vůbec nevěděl, co dál. Dalším důvodem byla možnost během letních měsíců podniknout něco neobvyklého, co se během normální dovolené podniknout

nedá. A jako asi každý Čech jsem chtěl k moři, ale jinak než letadlem, autem, vlakem či autobusem. Tak mi z toho nakonec vyšlo, že k němu chci dojít.

Měl jsi už na začátku záměr realizovat všechny čtyři cesty nebo se to vyvinulo až postupně?

Vyvinulo se to postupně. Asi po dvou letech od první cesty mi došlo, že bych si pouť rád zopakoval, takže jsem následující rok vyrazil pro změnu

^ Rackové v zapadajícím slunci na ostrově Usedom, Německo (2010)

> Jezero Almsee v podhůří rakouských Alp (2007)

na sever k Baltskému moři. Cesty jsem absolvoval v tříletých intervalech, konkrétně v letech 2007, 2010, 2013 a 2016.

Poradím, jak dojít pěšky k moři

Mají tvá putování něco společného s tím, že pracuješ v oblasti informačních technologií? Například jako potřeba něco si kompenzovat nebo to s tím vůbec nesouvisí?

Určitě to souvisí, protože mám rád pobyt v přírodě, a to s počítači dohromady úplně nejde. Ale je to spíš nepřímá souvislost daná i tím, že mě práce v IT zcela nenaplňuje a cesty mi mimo jiné přinesly podněty k mému dalšímu profesnímu směřování.

Jakým směrem tě to profesně posunulo?

Zatím ještě neposunulo, stále pracuji v IT na plný úvazek, ale mám nápady, které bych chtěl realizovat a které mi na cestách přišly na mysl. Jeden z nich souvisí s putováním a s tím, co jsem se během něj naučil. A protože mě moc baví i všechny ty věci okolo, jako je příprava, plánování a zařizování, tak bych se toho nechtěl do budoucna úplně vzdát a chtěl bych zkusit nabídnout i ostatním lidem, aby dorazili po svých k moři.

Co ještě ti putování dalo a co vzalo?

Putování mi dalo spousty zážitků, které si budu pamatovat do konce života. Některé byly až my-

stické, kdy jsem zakusil něco, co jsem do té doby nezažil. A co mi vzalo? Pokaždé několik kilo váhy.

Můžeš se podělit o jeden z těch nezapomenutelných mystických zážitků?

Jeden se odehrál v sedle Röllsattel v rakouských Alpách, ve výšce 1755 metrů nad mořem, kam jsem se vyškrábal během dopoledne. Měl jsem toho dost, zalezl jsem si do jedné průrvy, kde na mě nefoukalo, a připravil si několik chlebů k obědu. Najednou přiletěla vrána, sedla si nedaleko kamene, na kterém jsem měl oběd vyskládaný, a koulela po něm očima. I když ode mne byla snad jen dva metry daleko, nevypadala, že by se bála. To já se bál pohnout k foťáku, protože by to určitě brala jako pobídku k obědu. Takže jsem se pomalu natáhl k jednomu z chlebů, kousek jí utrl a společně jsme v té vysoko-horské divočině poobědvali.

Hledal jsem i sám sebe

Člověk je na takovém putování hodně opuštěný, většinu času uprostřed přírody, dá se říct, že to byla zároveň i cesta k sobě samému?

Určitě. Člověk se musí spoléhat hlavně sám na sebe, vyrovnat se například s nepřízní počasí nebo vlastní hloupostí, kdy třeba uhne ze správné cesty a není nic a nikdo, na koho by to mohl svést. Zároveň každodenní pohyb a pobyt na sluníčku pročistí tělo i ducha takovým způsobem, že se zbavíte všech usazenin a balastu, který nám často v běžném životě bytí hodně komplikuje.

Michal Horák (41)
vystudoval střední průmyslovou školu elektrotechnickou v oboru automatizační technika a pracuje jako IT specialista. Miluje přírodu, cestování a fotografování. Jedinečná jsou jeho několikátýdenní pěší putování z Prahy k evropským pobřežím. Rád ale poznává i krajinu vnitřní, což se mu netradičním způsobem podařilo během loňského týdenního pobytu ve tmě.

>>

To na cestě odpadá, život se stává jednoduchým, prostým a krásným ve své podstatě.

Neměl jsi problém v zaměstnání vzít si tak dlouhé volno?

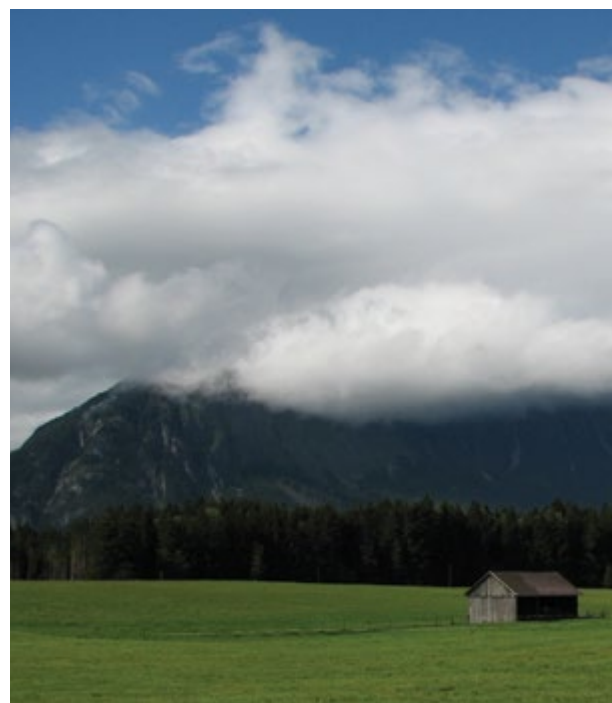
Vlastně neměl. První cesta byla v době, kdy jsem byl bez zaměstnání, druhá, když jsem dělal externě pro jednu firmu jako OSVČ, což nebyl problém. Třetí a čtvrtou cestu jsem absolvoval již jako zaměstnanec a jsem vděčný jak oběma šéfům, pod kterými jsem pracoval, tak i kolegům, že měli pochopení a vyšli mi maximálně vstříc.

Tak to jsi měl štěstí. Jak dlouho každá z cest trvala a kolik kilometrů jsi ušel?

První cestu jsem pojal „odpočinkově“ a během 49 dní zvládl ujít 750 km. Další už byla náročnější na denní přídělky a nebyť týdenní zdravotní přestávky ve Frankfurtu nad Odrou, ušel bych 700 km za 35 dní. Třetí cesta do Francie byla už mnohem delší, konkrétně 1250 km, které jsem šel 58 dní. No a to nejlepší nakonec – cesta k Černému moři s celkovou vzdáleností 1700 km a bezmála 80 dny pochodu.

Jak ses připravoval?

Na začátku jsem hodně řešil vybavení, jeho váhu a co všechno s sebou vlastně do batohu zabalit. Později při dalších cestách jsem už jen korigoval, co je ještě nezbytné brát, a zaměřil se na plánování trasy. Dvě poslední nejdelší cesty jsem měl naplánovány dopředu den po dni, včetně noclehů a míst, kde budu trávit odpočinek, což byl obvykle vždy každý čtvrtý den. Příprava na nejdelší cesty zabrala spousty hodin v průběhu několika měsíců, kdy jsem si mimo jiné zakresloval trasu do podrobné turistické mapy na internetu a každý den pak uložil do několikastránkového PDF souboru. Ty jsem pak všechny nahrál do elektronické čtečky knih Kindle a používal namísto klasické papírové mapy či navigace.

Jak přesně ses pak v reálu držel plánu cesty?

Poměrně přesně, protože jsem byl schopen si trasy navrhnout tak, že nebylo třeba větších korekcí. Je úžasné, že je dneska možné si z mapových podkladů veřejně dostupných na internetu naplánovat trasu dokonce po místních lesních cestách a pěšinách.

Prozrad čtenářům, co nezbytně důležitého obsahoval a kolik vážil tvůj batoh?

V batohu jsem měl malý stan, spacák, karimatku, oblečení, lékárníčku, hygienické potřeby, pláštěnku. První dvě cesty jsem s sebou nesl plynový vařič, na třetí jsem si vzal lihové kostky a čtvrtou cestu jsem si vůbec nevařil, zato jsem si přibalil deštník. V závislosti na množství jídla a vody váha batohu kolísala mezi 15 až 20 kilogramy, přičemž téměř vždy se mi ráno zdál batoh poměrně lehký a v průběhu dne se stával těžší a těžší bez ohledu na to, zda jsem vyjídal zásoby.

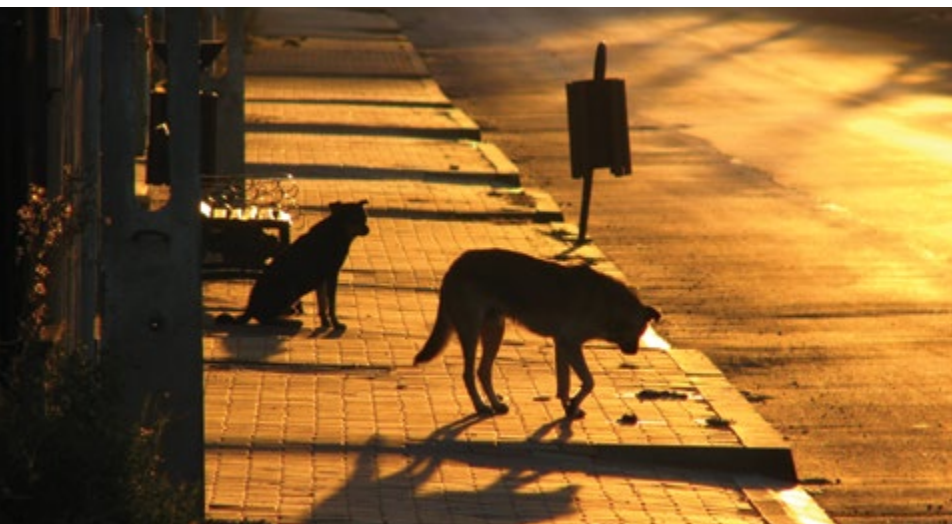
A praktická stránka věci: jak jsi řešil jídlo, noclehy?

Jídlo jsem si kupoval průběžně s ohledem na jeho dostupnost v následujících dnech, takže hodně záleželo na tom, kolik větších měst či vesnic jsem měl ten den před sebou a jak moc jsem věřil, že tam bude možné nakoupit. Někdy jsem s sebou nesl jídlo úplně zbytečně, někdy jsem ho měl naopak málo, ale nikdy jsem hladu netrpěl. Pokud to šlo, tak jsem spal v kempech, výjimečně v hostelech, penzionech či ubytovnách. Kde

^
Stoupání do sedla Prislop
na rozhraní národních
parků Rodna a Maramureš,
Rumunsko (2016)

Toulaví psi po ránu ve městě
Targu Neamt, Rumunsko (2016)

v

nebylo zbylí, tam jsem spal takzvaně na divoko v přírodě, ideálně někde v ústraní, abych nevzbuzoval moc velkou pozornost lidí, což se ne vždy podařilo.

Potkal jsem spoustu úžasných lidí

Která z těch čtyř cest byla pro tebe nejdůležitější a proč?

Každá byla něčím důležitá a jedinečná, ale nejvíc mě asi ovlivnila cesta poslední a nejdelší, během níž jsem hodně řešil vztah k lidem a k sobě samému.

Jaká krajina a lidé tě nejvíc překvapili a čím?

Bezesporu Moldávie, která mě chytla u srdce a určitě se tam zase vrátím. Úžasní lidé, příjemná krajina, výborné víno i jídlo. Moldavané v sobě mají přirozenou potřebu pomáhat druhým, čehož jsem velice rád využil a nabídku k pohoštění několikrát přijal. Zároveň se mi ale párkrát stalo, že jsem žádnou pomoc nepotřeboval, a stejně mi ji vytrvale nabízeli. To jsem pak byl nucen jasně a rázně odmítnout, jakkoliv to nebylo úplně příjemné.

Můžeš popsat jeden zážitek, který se ti nesmazatelně vryl do paměti?

Patrně nejvíc mě zasáhlo setkání se sraženou sovou u krajnice v Moldávii, neschopnou letu, ale stále ještě živou. Věděl jsem, že nemám to srdce

ji tam nechat trpět až do konce, ale ukončit její život bylo pro mě moc těžké rozhodnutí plné silných emocí.

Měl jsi na svých poutích nějaký opravdu krizový moment, kdy sis říkal, jestli cestu dokončíš? A pokud ano, co ti pomohlo vytrvat?

Nejkrizovější byl asi týden, který jsem nuceně strávil ve Frankfurtu nad Odrou, protože mě bolela šlacha v levé holeni a já jsem nevěděl, jestli nebudu muset cestu předčasně ukončit. Co pomáhá, je určitě trpělivost, klid, kostival a víra, že to zase půjde.

A co bylo na cestách nejhezčí?

Okamžiky, kdy kráčím k pobřeží moře, slyším jeho šumění, křik racků a vím, že se to celé povedlo, že jsem to dokázal.

Plánuješ do budoucna nějakou další větší cestu?

Po té poslední jsem se zařekl, že takto daleko s batohem na zádech už nikdy nikam nepůjdu. Ale kdo ví, co mi budoucnost přinese a jaké další cesty mám ještě před sebou.

Tak se necháme překvapit!

Text: Kateřina Jelínková

Foto: Michal Horák

^

Setkání se sovou, Moldávie (2016)

<

Krajina nedaleko vodní nádrže Salzastausee, Rakousko (2007)

Michal v cíli své nejdelší cesty na břehu Černého moře v Oděse, Ukrajina (2016)

v

Galimatyáš

neznamená jen zmatek

Alespoň ne v Šumperku

V našem časopise rádi představujeme srdcaře všeho druhu. Jednu takovou partu nadšenců jsme našli na okraji Jeseníků v Šumperku. Říkají si Spolek Galimatyáš. A v nesouladu s tímto názvem mají rodiče, učitelé i umělci, kteří Galimatyáši věnují zdarma svůj volný čas, ve svých hlavách naprosto jasno: jsou neziskovkou, která podporuje dětský svět plný fantazie a kreativity. „Myslím, že v mnohých z nás zůstal velký kus dítěte, což se nám při zrodu a realizaci našich projektů nesmírně hodí. Máme rádi práci s dětmi, které jsou pro nás hlavní inspirací, stejně jako hudba a divadlo ve všech jejich podobách,“ říká o spolku jeho předsedkyně a hlavní iniciátorka Tereza Karlíková.

Z letního tábora Cestou
necestou do říše smyslů
v

Nás do Šumperka zlákaly dvě jejich akce: zpěvník pro děti nazvaný Barevné písničky a celorepubliková Soutěž v interpretaci koncertního melodramu pro žáky literárně-dramatického oboru

ZUŠ, která má už svou tradici a je jediným podobným počinem v Česku.

Sláva melodramu

„Soutěží jsme si já a můj manžel splnili svůj sen. Když jsme s ní začínali a nadchli pro tuto myšlenku ostatní ve spolku, nedokázali jsme si tehdy představit, jaká vášeň ji bude provázet,“ prozrazuje nám Tereza Karlíková a pokračuje: „Přezentuje jakési kontinuum a touhu předat vlastní pozitivní zkušenost další generaci. Byly totiž doby, kdy jsme s Petrem sami absolvovali řadu koncertních i soutěžních výstupů v Mezinárodní soutěži Zdeňka Fibicha. Kromě toho, že jsme tento hudebně-dramatický žánr opravdu detailně poznali, vzpomínáme i na setkávání s herci, hudebníky a soupeři, ze kterých jsou nyní naši přátelé a pravidelně jezdí do poroty naší soutěže. Pro mě bylo nejvýznamnější setkání s herečkami Marií Málkovou, která mě naučila recitovat, Hanou Maciuchovou, která se stala duchovní záštitou naší šumperské soutěže, a Martou Hrachovinovou, jež ztělesňuje melodramatickou

noblesu, a jsem moc ráda, že se stala stálým členem naší poroty.“

Melodram je dnes neprávem možná trochu opomíjený hudebně-dramatický žánr, v němž se úžasně snoubí hudba a slovo. A jak vypadá samotná šumperská soutěž? Žák literárně-dramatického oboru recituje za doprovodu hudby, která vypráví tentýž obsah, ovšem svými vlastními prostředky. Hudební part je v režii klavíristy z řad pedagogů příslušné ZUŠ. „Síla tohoto uměleckého sdělení je obrovská, posluchače to většinou zcela pohltí,“ dodává k tomu Tereza. Během šestiletého fungování soutěže se do Šumperka podívali zástupci z bezmála tří desítek základních uměleckých škol z různých koutů republiky, od Českého Těšína až po Děčín. A ti šíří radost z tohoto žánru i ve svých regionech.

Barevné zpívání

„Myšlenka vydat zpěvník Barevné písničky a natočit CD vznikla nenápadně. V době, kdy jsem ještě působila na základní umělecké škole coby pedagog literárně-dramatického oboru, jsem se svými žáky připravila výchovný pořad pro děti z mateřských škol. Byl inspirován knížkou Martiny Komárkové O pastelce bez barvy a tehdy vznikly první písně. Výchovná představení skončila, ale písničky začaly žít vlastním životem – o dvě patra výš v pěveckém oddělení kolegyně a rovněž členky spolku Galimatyáš Hany Johnové. Potkávala jsem ji na schodech a ona na mě volala: ‚Zpíváme žlutou. Dětem se moc líbí!‘ nebo ‚Mám objednávku na oranžovou. Kdy bude?‘ Tehdy se zrodil plán vytvořit celý cyklus barevných písniček a potěšit jimi další děti,“ vypráví s nadšením Tereza.

Ve zpěvníku a na CD Barevné písničky najdete patnáct skladeb. Tereza Karlíková je autorkou textů, ilustrací a z větší části i melodií k písničkám a její manžel Petr Vočka se postaral o celkové hudební aranžmá a koncepci dílka. Mnozí další členové spolku se podíleli jednak na tvorbě CD a jednak na loňském slavnostním křtu v prostorách šumperského divadla.

„Za vznik jednotlivých textů vděčím různým inspiračním zdrojům a impulzům, které mi byly vyslány a mně se podařilo je vyslyšet. U některých písniček to byly naše děti (Růžová: Holčičí valčíček, Černá: Kouzelnický klobouk) a moji blízcí (Oranžová: Červánková, Bílá: Milostná), u dalších drobné okamžiky každodenního života (Běžová: Válka s moly, Šedá: Půdní mazur-

ka) nebo jen obyčejný přístup k životu (Zelená: Hymna optimistů, Hnědá: Láska k čokoládě). Melodie jsou snadno zapamatovatelné a brzy si je prozpěvuje celá rodina až po ty nejmenší. To ostatně můžeme potvrdit z vlastní zkušenosti, protože písničky jsme ‚testovali‘ na našich vlastních dětech. Nejenže byly prvními interprety, ale rovněž i prvními nesmlouvavými kritiky,“ usmívá se autorka.

Nutno dodat, že křest zpěvníku a CD provázal benefiční koncert, jehož výtěžek Spolek Galimatyáš věnoval šumperské ZŠ a SŠ Pomněnka, která vzdělává děti s různým postižením. „Podpořili jsme tak jejich projekt Tablety do škol. Víme, že se nakonec i díky nám tyto vzdělávací pomůcky podařilo do tříd nakoupit a máme z toho velkou radost.“

^
Petr Vočka, Tereza Karlíková
a jejich děti: Vilemínka (6),
Mariánka (3) a Vendelín (8)

>>

Barbora Svobodová (klavír)
a Anna Kravčuková (recitace)
ze ZUŠ Biskupská, Praha 1
na Soutěži v interpretaci
koncertního melodramu
v

^
Dětské studio My dvě:
Lucie Kučerová (vlevo)
a Tereza Karlíková

Vlastní hudebně-dramatické centrum na obzoru

Rok 2017 bude pro Spolek Galimatyáš zlomový. Až dosud totiž realizoval projekty v prostorách spolupracujících institucí, kromě ZUŠ v Šumperku (výchovné koncerty pro děti, Evropský den hudby, Soutěž v koncertním melodramu) také ve Středisku volného času Doris (letní tábor Cestou necestou do říše smyslů) a v Informačním centru Šumperk (vernisáž a výstava fotografií Evy Karlíkové Jeseníky na čtyři doby, podíl na charitativní akci Strom splněných přání). „V březnu začínáme upravovat své vlastní prostory, abychom mohli od nového školního roku zahájit činnost Hudebně-dramatického centra. Pro mě je tento krok opravdu významný a musím říct, že nalézt k němu odvahu byl zdlouhavý a těžký proces, který na nevědomé úrovni začal již na začátku roku 2012, kdy jsme spolkovou činnost zahájili. Představuje pro mě velký závazek, ale i odvážný krok ke svobodě. To, že jsem se k němu odhodlala, je díky velké podpoře rodiny a přátel,“ přiznává Tereza.

Jak nám řekla dál, přála by si, aby se z Hudebně-dramatického centra Spolku Galimatyáš stala další servisní, vzdělávací, kulturní a komunitní organizace zabývající se hudební a dramatickou výchovou ve všech jejích podobách. Organizace, která by sloužila dětem a mládeži v šumperském okrese. Kromě výukových programů pro školy zaměřených na primární rozvoj fantazie a čtenářské gramotnosti či preventivní programy zaměřené na různé sociální problémy bude součástí centra i divadelní dětské studio s názvem My dvě.

„S kamarádkou a kolegyní Lucií Kučerovou pracujeme s literárními předlohami. Snažíme se předávat jejich obsah a sdělení malým recipientům. Naším hlavním mottem je dalajlámova myšlenka: Je důležité, abychom při tom všem racionálním vzdělávání našich dětí nezapomínali na vzdělávání jejich srdcí.“ Touto myšlenkou se řídí Spolek Galimatyáš ve všem, co dělá. A netýká se to jen srdcí dětských.

Text: Jana Jenšíková

Foto: archiv Terezy Karlíkové a Shutterstock

Získejte finanční podporu pro realizaci mezinárodního vzdělávacího projektu!

Program Erasmus+ je určen jak pro jednotlivce, tak pro vzdělávací instituce – od mateřských škol až po organizace vzdělávající dospělé nebo pracující s mladými lidmi.

Termíny výzvy pro předkládání žádostí o grant jsou:

pro oblast školního, odborného, vysokoškolského vzdělávání a vzdělávání dospělých:

- 2. února 2017 Projekty mobility – KA1
- 9. února 2017 Projekty budování kapacit v oblasti vysokoškolského vzdělávání – KA2
- 16. února 2017 Sdílené magisterské studium Erasmus Mundus – KA1
- 28. února 2017 Znalostní aliance – KA2
- 29. března 2017 Projekty partnerství – KA2

pro oblast mládeže:
(všechny klíčové akce – KA1, KA2 a KA3)

- 2. února 2017
- 26. dubna 2017
- 4. října 2017

pro Aktivitu programu Jean Monnet:
23. února 2017

LED

úspora nákladů
PRO ŠKOLY A VĚŘEJNÝ SEKTOR

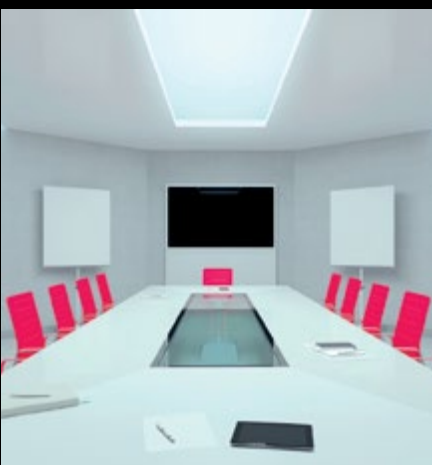
INTERIÉROVÁ LED SVĚTLA

Učebny, kanceláře, veřejné prostory,
tělocvičny...

VYMĚŇTE ŽÁŘIVKY ZA LED OSVĚTLENÍ

Úspora 50% nákladů, větší svítivost.
Životnost 50–70 tis. hodin.

PODHLÉDY Z LED OSVĚTLENÍ

Jednoduchá montáž a demontáž.
Výměna kus za kus.

Certifikováno společností

Vyrobeno společností

www.magic-helena.cz

**Hrdý partner
celostátní soutěže**

MAGIC HELENA
značková dámská a pánská móda

**MAGIC HELENA je partnerem
naší soutěže Srdce s láskou
darované**

Dárkový voucher
„Den pro sebe“, který
zahrnuje službu
kadeřnice, vizážistky
a líčení, může být
krásným dárkem na
nezapomenutelný
zážitek.

Pro čtenáře AGE
sleva 500 Kč.
Více informací na
tel. 606 733 777.

Paní učitelky vítězných týmů
si i ve třetím ročníku soutěže
Srdce s láskou darované
s Magickou Helenou zahrají
na „pretty woman“.

Srdce s láskou darované

Učíme děti mít srdce na správném místě

Ti nejlepší získají hodnotné ceny a zúčastní se slavnostního setkání
v historických prostorách Poslanecké sněmovny PČR, jejíž předseda převzal nad soutěží záštitu.

Soutěž vyhlašují a pořádají

 ANTECOM

 OPTYS®
VZDY O KROK NAPŘED

Záštitu

 POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Patron

Mediální partner

 age.

Hlavní partner

 FILAK

Partneři

MAGIC HELENA
pracovní stůlky a pomůcky

 GUMEX

 RADUN
boutique hotel

Město
Vamberk

Jan Hamáček

je předsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a také pro letošní rok udělil soutěži Srdce s láskou darované záštitu

„Srdce s láskou darované nám ukazuje naše lepší já.“

„Když někdo druhému daruje srdce, vyjádří tím svou lidskost. Když ví, proč to udělal, prokazuje tím moudrost. Přeji všem účastníkům soutěže, aby jim tato lidskost a moudrost vydržely do dospělosti. Protože my dospělí býváme cyničtí a pošetilí. Srdce s láskou darované nám ukazuje naše lepší já. Naše dětské já.“

Pravidla soutěže

Účastníkem soutěže se mohly stát kolektivy z mateřských a základních škol, družiny, kolektivy dětí z dětských domovů, ZUŠ, mateřských center a ostatní dětské kolektivy (nejméně 3 a nejvíce 30 dětí/kolektiv), které splnily stanovená pravidla. Do soutěže se nemohli přihlásit jednotlivci.

Soutěžní týmy do soutěže zaslaly fotografie vyrobeného srdce (nebo srdcí) a jeden text libovolného žánru, z něhož je zřejmé, komu je srdce určeno a proč. Soutěžící měli možnost dále nahrát do přihlášky až tři fotografie a video dokumentující proces tvorby i předání. Porota hodnotí celý tento proces!

Přihlášku bylo možné podat pouze elektronicky prostřednictvím webových stránek www.srdceslaskou.cz. Podáním přihlášky soutěžící dali organizátorům soutěže automaticky souhlas s publikováním svých příspěvků a fotografií.

Cíle soutěže

Podpora tradičních lidských hodnot, jako jsou láska, přátelství, rodina, vzájemná úcta.

Podpora týmové práce a rozvoj tvůrčích dovedností dětí.

Radost z vlastnoručně vytvořených výrobků i z darování, sdílení radosti v kolektivu.

- Soutěží se ve 2 kategoriích (u smíšených skupin rozhoduje věk u převažujícího počtu dětí):
  - **Základní škola (3. až 9. ročníky),**
  - **Mateřská škola + 1. a 2. ročníky ZŠ,**
  - **Zvláštní ocenění školy za školní kolo (platí pro obě kategorie),**
  - **Zvláštní cena za Originální design – Světlo na cestu (v rámci kategorie ZŠ; 3. až 9. ročníky).**
- Soutěž vyhodnotí porota do 31. 3. 2017.
- Výsledky zveřejní časopis AGE ve druhém vydání 2017.
- Až do 31. 3. 2017 probíhá na webu www.srdceslaskou.cz veřejné hlasování, které určí TOP 10 z pohledu veřejnosti.
- Slavnostní setkání vítězů všech kategorií i hlasování se uskuteční v květnu 2017 v historických prostorách Poslanecké sněmovny PČR v Praze.

Soutěží se o tyto ceny:

KATEGORIE ZÁKLADNÍ ŠKOLY (3. až 9. ročníky)

1. místo:

- příspěvek na školní výlet ve výši 30 000 Kč,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- velké plakety s logem soutěže/zlaté pro všechny členy kolektivu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- knižní poukázky v hodnotě 300 Kč,
- zarámovaný certifikát s velkým srdcem na pověšení ve škole,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE (dvoustrana),
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu.

Cena pro školu/zařízení:

- vybavení 1 třídy (místnosti) energeticky úsporným LED osvětlením značky Filák včetně pasportizace v hodnotě 30 000 Kč.

Ceny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- třídní relaxační pobyt v lázních Luhačovice pro 2 osoby ve čtyřhvězdičkovém boutique hotelu Radun,
- Den pro sebe od firmy Magic Helena (kadeřnické, vizážistické a stylistické služby),
- originální srdíčko z vamberecké krajky.

2. místo:

- příspěvek na školní výlet ve výši 20 000 Kč,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- velké plakety s logem soutěže/stříbrné pro všechny členy kolektivu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,

- knižní poukázky v hodnotě 300 Kč,
- zarámovaný certifikát s velkým srdcem na pověšení ve škole,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE (dvoustrana),
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu.

Ceny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- Den pro sebe od firmy Magic Helena (kadeřnické, vizážistické a stylistické služby),
- originální srdíčko z vamberecké krajky.

3. místo:

- příspěvek na školní výlet ve výši 10 000 Kč,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,

- velké plakety s logem soutěže pro všechny členy kolektivu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- knižní poukázky v hodnotě 300 Kč,
- zarámovaný certifikát s velkým srdcem na pověšení ve škole,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE (dvoustrana),
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu.

Ceny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- Den pro sebe od firmy Magic Helena (kadeřnické, vizážistické a stylistické služby),
- originální srdíčko z vamberecké krajky.

4.–10. místo:

- balíček s překvapením (ze sortimentu firmy OPTYS).

KATEGORIE MATEŘSKÉ ŠKOLY + 1. a 2. ročníky ZŠ

1. místo:

- příspěvek v hodnotě 10 000 Kč,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- velké plakety s logem soutěže/zlaté pro všechny členy kolektivu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- zarámovaný certifikát s velkým srdcem na pověšení ve škole,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE (dvoustrana),
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu.

Ceny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- Den pro sebe od firmy Magic Helena (kadeřnické, vizážistické a stylistické služby),
- originální srdíčko z vamberecké krajky.

2. místo:

- příspěvek v hodnotě 6000 Kč,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- velké plakety s logem soutěže/stříbrné pro všechny členy kolektivu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- zarámovaný certifikát s velkým srdcem na pověšení ve škole,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE (dvoustrana),
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu.

Ceny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- Den pro sebe od firmy Magic Helena (kadeřnické, vizážistické a stylistické služby),
- originální srdíčko z vamberecké krajky.

3. místo:

- příspěvek v hodnotě 3000 Kč,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- velké plakety s logem soutěže pro všechny členy kolektivu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- zarámovaný certifikát s velkým srdcem na pověšení ve škole,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE (dvoustrana),
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu.

Ceny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- Den pro sebe od firmy Magic Helena (kadeřnické, vizážistické a stylistické služby),
- originální srdíčko z vamberecké krajky.

Vítězné týmy budou informovány e-mailem do 31. března 2017.

Předání cen se uskuteční v květnu 2017 na slavnostním setkání v historických prostorách Poslanecké sněmovny PČR.

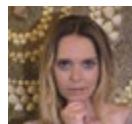
Všichni účastníci obdrží originální odznaky Srdce s láskou darované od firmy Filák a drobné dárky ze sortimentu KREATIV OPTYS.

Další informace najdete na webových stránkách www.srdceslaskou.cz

Porota 3. ročníku soutěže Srdce s láskou darované

JAN SCHMID
předseda poroty, zakladatel
a ředitel Studio Ypsilon

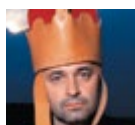
JANA JENŠÍKOVÁ
za společnost ANTECOM,
vydavatele časopisu AGE

JIŘÍ LÁBUS
za Studio Ypsilon

JAN VÍCHA
za společnost OPTYS,
partnera časopisu AGE

MARTIN DEJDAR
za Studio Ypsilon

IVANA UVÍŘOVÁ
za společnost OPTYS,
partnera časopisu AGE

JAN JIRÁŇ
za Studio Ypsilon

ANNA MAJEWSKÁ
za společnost OPTYS,
partnera časopisu AGE

NOVINKA

Ocenění školy za školní kolo Srdce s láskou darované

Naše soutěž si získává stále více pozornosti a není výjimkou, že školy pořádají samy školní kola, z nichž teprve vyplyne jedna nebo více vítězných prací, které zasílají do celostátní soutěže.

Abychom tuto iniciativu ocenili, rozhodli jsme se vyhodnotit školu, která nám v přihlášce doloží, že uspořádala školní kolo, a práce jejích žáků se umístí do desátého místa z hlediska výběru poroty.

Kromě drobných dárků obdrží jako hlavní cenu dvě hodiny muzikoterapie od zkušeného muzikanta Jindry Fritsche, autora hymny Srdce s láskou darované.

Zvláštní cena v rámci kategorie ZŠ (3. až 9. ročníky): **ORIGINÁLNÍ DESIGN – SVĚTLO NA CESTU**

V rámci kategorie Základní škola (3. až 9. ročníky) jsme vyhlásili zvláštní cenu za designové řešení – Světlo na cestu.

O co se soutěží?

Speciální odborná porota pro tuto cenu, v jejímž čele stojí přední český průmyslový designér Martin Tvarůžek a jednatel společnosti Filák Jan Filák, určí jeden vítězný kolektiv, jemuž firma Filák zrealizuje sen. Tedy navrženou lampu mu vyrobí a nainstaluje. Kromě toho tento kolektiv pozveme na květnové setkání v prostorách Poslanecké sněmovny PČR, kde všichni obdrží další dárky v podobě certifikátu, srdíček se šlupnou Swarovski, velkých placek s logem soutěže, článku v časopise TECH EDU a sladkých odměn.

Více informací ke Světlu na cestu najdete také na www.techedu.cz a v časopise TECH EDU.

Hlasování na stránkách www.srdceslaskou.cz

Nezávisle na hodnocení poroty soutěže Srdce s láskou darované probíhá až do konce března 2017 hlasování na stránkách www.srdceslaskou.cz, kde jsme uveřejnili všechny došlé příspěvky do soutěže Srdce s láskou darované, 1. a 2. kategorie (netýká se soutěže o zvláštní cenu Originální design – Světlo na cestu). Tímto může kdokoli dát hlas tomu týmu, jehož práce se mu bude líbit.

V konečné fázi pak počty hlasů vyhodnotí počítač a zveřejníme TOP 10, které z tohoto veřejného hlasování vzejdou. Ten kolektiv, který se umístí na prvním místě, pozveme v květnu na setkání vítězů do Poslanecké sněmovny PČR, a bude dále oceněn certifikátem, srdíčky se šlupnou Swarovski, velkými plackami s logem soutěže, sladkou odměnou a článkem v časopise AGE. Členové všech deseti pak obdrží drobné dárky.

Organizátoři si vyhrazují právo na změnu. Vymáhání účasti v soutěži či soutěžních výher soudní cestou je vyloučeno. V případě, že dojde ke změnám v podmínkách a pravidlech soutěže, bude toto učiněno písemně a zveřejněno na webových stránkách soutěže www.srdceslaskou.cz.

Účinnost této změny nastává okamžikem zveřejnění. Podrobná pravidla soutěže najdete na www.srdceslaskou.cz.

GUMEX

Expert na hadice a těsnění

Finalista (TOP10) soutěže Equa bank Rodinná firma roku 2016.

12000 zákazníků oceňuje naši poctivost, systém a řád v práci i neustálý rozvoj naší rodinné firmy. 140 zaměstnanců v České republice a na Slovensku nám pomáhá měnit svět k lepšímu.

GUMEX

pružné partnerství

**Hrdí partneři
celostátní soutěže**

MĚSTO VAMBERK
A MUZEUM KRAJKY VAMBERK
vás zvou na prohlídku

- trvalých expozic paličkovaných krajek
- specializovaných tematických výstav
- proměny krajky v Čechách od počátku 18. století až do současnosti
- unikátního paličkovacího stroje

Otevřeno celoročně

Více na www.muzeumkrajky.cz.

*J*edno z předních českých divadel
je tu s námi už 52 let!
A zůstává také patronem naší soutěže.

Jan Schmid

Předsedou poroty je tvůrce
a zakladatel Studia Ypsilon Jan Schmid.

Do soutěže Srdce s láskou darované se dále zapojí:

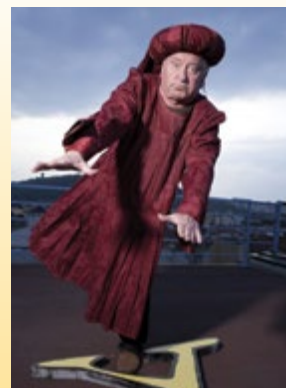
Martin Dejdar

Petr Vacek

Jan Jiráň

Jiří Lábus

Markéta Plánková

Pavel Nový

Jana Synková

Petr Vršek

Jan Vícha:

Dřevěné výřezy frčí

Společnost Optys, hlavní partner časopisu AGE a spoluorganizátor soutěže Srdce s láskou darované, spolupracuje se školami už víc než patnáct let. „Jde nám především o to, rozvíjet fantazii, kreativitu i technickou tvořivost dětí,“ říká k tomu jednatel společnosti Jan Vícha.

Patnáct let už je docela dlouhá doba. Jak se spolupráce vyvíjela?

Začínali jsme školními a kancelářskými potřebami, později v součinnosti s učiteli přišly speciální učební pomůcky a v posledních letech jsme se pustili i do originálních školních sešitů, tisku vysvědčení a dalších produktů. K tomu nabízíme

me široký sortiment výtvarných a hobby potřeb. Snažíme se poskytovat učitelům neustále nové náměty, vyrábět vzorky, které je mohou inspirovat. Náš tým výtvarnic organizuje předváděcí akce a kurzy výtvarných technik ve školách i v našich maloobchodních prodejnách, připravuje publikace o využití jednotlivých výtvarných technik včetně kreativních kalendářů. Máme akreditaci ministerstva školství, takže pořádáme pro školy i akreditované výtvarné kurzy, o které je také velký zájem.

Nechte nás nahlédnout trochu do kuchyně. Jak vznikají třeba takové originální obálky sešitů? Podílejí se učitelé a děti nějak na jejich tvorbě?

Právě o to nám jde, aby to bylo jejich dílo. Proto jsme vytvořili speciální webové stránky www.tvorime-s-optysem.cz. Na tomto webu mohou kantoři s dětmi vytvářet vlastní návrhy obálek školních sešitů, a to přes interaktivní tabule. Tato možnost školy velmi zaujala a výsledkem jsou nádherné sešity do různých předmětů, jako je matematika, český jazyk, přírodověda, informatika, hudební výchova a další. Škola se tímto jedinečným designem a třeba i umístěním vlastního loga více zviditelní a žákům se samozřejmě sešity, na jejichž vzniku se podíleli, velmi líbí.

Koncem minulého roku jsme na tomto tvořivém webu testovali i pilotní projekt Zdobení vánočního stromčeka. Vybrané školy si zdobily stromčky v počítači svými ozdobami nebo ozdobami z naší nabídky. Jejich tvořivost jsme podpořili dále tím, že jsme jim věnovali dřevěné stromčky, které si žáci i učitelé mohli nazdobit podle své fantazie. Autory nejoriginálnějších stromčků jsme odměnili. Nazdobené stromčky pak školy prodaly na svých školních jarmarcích nebo je využily k vánoční výzdobě. Letos nabídneme tuto možnost všem spolupracujícím školám.

Prozradte, o co je dnes největší zájem?

Pod značkou Optys kreativ vyrábíme papírové a dřevěné výřezy a plastové šablony na textil. Ovšem jednoznačně největší zájem je o dřevěné výřezy, proto se snažíme tuhle nabídku rozšiřovat. Mezi novinky, které uvedeme na trh na jaře letošního roku, patří například dřevěná sada Zoologická zahrada. Na podložce jsou variabilní

ohrady, v nichž jsou umístěná dřevěná zvířátka, která si děti mohou v ohradách různě přemisťovat a přestavovat. Celou sadu si také mohou výtvarně dotvořit, například vybarvit.

Koncem minulého roku jsme pořídili nové technologie, které nám umožňují více inovovat. Mezi prvními novinkami budou Dřevěné omalovánky. V první řadě půjde o sady dřevěných zvířátek, která jsou jednostranně barevně potištěná a z druhé strany si je děti mohou vybarvit samy. Připravujeme dřevěné puzzle zvířátek a potištěné dětské kufříky pro mateřské školy, které mohou ředitelé dětem darovat u příležitosti rozloučení s mateřskou školkou. Potištěné kufříky mohou základní školy využít i pro své žáky, neboť se vejdou pod školní lavici a děti v nich mohou skladovat školní potřeby.

Text: Jana Jenšíková

Foto: archiv Optysu

Ing. Jan Vícha,
spoluzakladatel a jednatel
společnosti Optys, spol. s r. o.

Optys, spol. s r. o.

Tradice polygrafické a obchodní společnosti Optys sahá až do 18. století. Původní budova tiskárny na opavské Masarykově třídě je stále v majetku firmy a patří mezi známé místní kulturní památky. Dnešní firma vznikla v roce 1992 privatizací výrobního provozu opavského závodu Moravských tiskařských závodů Olomouc. Tehdy měla 46 pracovníků, dnes jich má téměř 400. Klasickou tiskařskou produkci brzy po vzniku obohatila o výrobu samopropisovacích bloků a speciálních tiskopisů. Společnost má tři expediční sklady a osm kamenných prodejen po celé ČR. Od roku 2012 sídlí v moderním výrobním a logistickém areálu v Dolních Životicích.

Jarní květinová koule

Taky už vás zima nebaví? Tak si spolu s námi vyrobte jarní skládanou kytičkovou kouli, a hned jak vysvitne první jarní slunce, pověste si ji pro radost, nebo ji můžete použít jako netradiční krabičku pro malé milé překvapení!

1

Co budete potřebovat: 2x karton A4 s potiskem, šablonu na výrobu skládané květinové koule (obsahuje 3 velikosti), obj. č. 6703, nůžky, korálek, sílon.

2

Sada obsahuje 3 velikosti šablon. Pro každou velikost koule si obkreslete z oboustranného potištěného papíru 12 ks kytiček v jedné velikosti, na místečku budete potřebovat 6 ks a proužek o šířce 1 cm pro ouško košíčku.

3

Nůžkami vystříhnete kytičky po obvodu a každou kytičku nastříhnete podle předkreslených zářezů.

4

Do první kytičky zasuněte postupně 5 dalších a ty spolu spojte zasunutím do zářezů po obvodu kolem dokola. Pak přidejte dalších 5 kytiček a nakonec je spojte poslední kytičkou.

Když sestavíte dno a první řadu koule, vznikne vám tvar malého košíčku. Tento polotovár můžete použít jako mističku na sladkosti pro koledníky nebo jako košíček na vajíčko. Pak už jen stačí vlepít ouško z proužku papíru.

Budete-li chtít kouli pověsit, do středu poslední kytičky před spojením udělejte díрку, provlékněte provázek a zafixujte uzlíkem nebo korálkem.

Tip: Dětem se bude koule lépe dělat, když si připraví kytičky ze dvou barev (6+6) tak, aby se jednotlivé řady lépe rozeznávaly.

Vaše redakce AGE a kreativní Optys

Šablony si můžete objednat na e-shopu www.optys.cz

Na www.youtube.com/c/optyspolsro se můžete podívat na inspirativní videa pro své tvoření.

TECHEDU

TECHNICKÉ
VZDĚLÁVÁNÍ
NOVÝM
POHLEDEM

VYCHÁZÍ JAKO PŘÍLOHA
ČASOPISU AGE A TRADE NEWS
nákladem 8300 výtisků

Z dílny vydavatelství ANTECOM,
které vydává také

TRADE NEWS

2 150 Kč
vč. DPH

obj. č. 4011201029

Kulísek natural

video, jak s Kulískem pracovat, najdete na:
<https://www.youtube.com/c/optyspolsro>

- výtvarná pomůcka pro děti i profesionální umělce na otisk linorytu, slepotisku, otisk z koláže, papírořezu – na papír, textil i dřevo
- vynikající pro otisk přírodnin – otisky listů, trav, peříček, letokruhů
- lehký a snadno přenosný, snadná manipulace
- vhodný do školy, družiny, do přírody, na tábory, do kroužků
- vynikající zejména pro drobnou grafiku, ale hravě si na rozdíl od drahého válcového lisu poradí i s velkou plochou
- průměr 9 cm, výška 6,5 cm, váha cca 0,6 kg
- vyvinuto i vyrobeno v České republice, zapsáno u Úřadu průmyslového vlastnictví ČR

dřevo, papír, listy aj.

linoryt

pěnová guma

Zakoupíte na e-shopu www.optys.cz v sekci **Výtvarné potřeby – Linoryt** nebo v maloobchodních prodejnách firmy **Optys**.

Quilling papírové tvoření

Quilling nebo také papírový filigrán je výtvarná technika využívající proužků papíru, které jsou stáčeny a formovány do požadovaného tvaru.

Všechny potřebné komponenty naleznete na e-shopu **www.optys.cz** a fotopostupy se můžete inspirovat na **www.vytvarny-kurz.cz**

Jedna z publikací autorské řady OPTYS kreativ – **Quilling na hřebínku**.
Můžete si objednat pod číslem: OP 1894.
Cena 79 Kč

Aktuální nabídku pro tvoření naleznete na

www.optys.cz

v sekci Výtvarné potřeby

kreativ
OPTYS